

372.1716

๖ 76๔๗

๗.3

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

วิชญ์ อุบลแก้ว

19 พ.ธ. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา

กุมภาพันธ์ 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

h 53976

174425

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ. ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร)

..... กรรมการ
(ผศ. เฉลิมศักดิ์ สุภาพล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ. ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร)

..... กรรมการ
(ผศ. เฉลิมศักดิ์ สุภาพล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พิมพ์ศรี โตดิเทพย์)

บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้รับปริญญาฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการ
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่... 6 ... เดือน... สิงหาคม ... พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลิมศักดิ์ สุภานล โดยให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการตรวจแก้ไขอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ อาจารย์ พิมพ์ศรี โตคติเทพย์ อาจารย์ ประพันธ์ สุดโต อาจารย์ คุชฎี ยืนยง อาจารย์ ณรงค์ฤทธิ์ จันทรเรือง ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม ขอขอบคุณ อาจารย์ ไพโรจน์ ใจลัดสาร์ทกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาชี้แนะตลอดมา ขอขอบคุณ นางสาว จันทนา จีบแก้ว ที่ได้ให้สนับสนุนเป็นกำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณ ผู้ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ได้ทั้งหมด

คุณความดีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแด่ บิดา-มารดา และบูรพาจารย์ที่อยู่เบื้องหลัง แห่งการวางรากฐานการศึกษาของผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จในการศึกษา ผู้วิจัยสำนึกในความกรุณาและซาบซึ้งในบุญคุณของผู้มีส่วนช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยด้วยความเคารพยิ่ง

วิษณุ อุบลแก้ว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
คำนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	8
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	8
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
✓ ความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	12
ความหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	14
ความมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	15
หลักการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	18
การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	20
งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	23
งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	27
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	28
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	29
ประชากร.....	29
กลุ่มตัวอย่าง.....	30
วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	32
เกณฑ์การให้คะแนนของเครื่องมือ.....	33

บทที่	หน้า
การกำหนดค่าของคะแนน.....	34
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	68
กลุ่มตัวอย่าง.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	70
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	82
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	84
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	91
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	115

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา (อายุ 5-14 ปี) สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้นปีการศึกษา 2530.....	3
2	ภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา (อายุ 5-14 ปี) สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปลายปีการศึกษา 2530....	4
3	ภาวะการขาดสารไอโอดีนและโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2531.....	5
4	จำนวนครูแยกตามขนาดต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร.....	29
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	31
6	จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	42
7	จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามภูมิลำเนา.....	43
8	จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	44
9	จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	45
10	จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน.....	46
11	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี.....	47
12	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม วุฒิทางการศึกษา.....	48

13	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	49
14	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี จำแนกตามภูมิสำเนา.....	51
15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามภูมิสำเนา.....	52
16	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	53
17	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	54
18	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	56
19	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	57
20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	60

21	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี ด้านบุคลากร จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่.....	61
22	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่.....	62
23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี โดยส่วนรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่.....	63
24	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการ อาหารกลางวัน.....	64
25	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน.....	65
26	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี.....	66

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ประเทศใดก็ตาม หากประกอบด้วยประชากรที่มีสุขภาพดี ก็จะเป็นกำลังสำคัญยิ่งของการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะในการบริหารงานหรือกระทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม กำลังคนที่มีประสิทธิภาพจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจ การสร้างสรรค์ทางสังคม วัฒนธรรมและการปกครอง รวมทั้งความมั่นคงของประเทศชาติ แต่ในทางตรงกันข้ามหากประชากรของประเทศที่มีสุขภาพอ่อนแอ ผลเสียในด้านต่าง ๆ ย่อมตามมา และสภาพด้อยพัฒนา ย่อมเป็นของประเทศนั้น ๆ อย่างไม่ต้องสงสัย ดังคำกล่าวที่ว่า "สุขภาพของประชากรก็คือสุขภาพของประเทศนั่นเอง" (สายหยุด ชมานนท์, พยอม ตันมณี และอรารณ ชมชัยยา. 2521 : 14) โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพในปัจจุบันจะเป็นขุมกำลังของชาติในอนาคต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้เด็กทุกคนมีสุขภาพดี คือมีความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดจนมีกำลังสติปัญญาสามารถประกอบกิจการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นในการพัฒนาประเทศจึงมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะระบบการประถมศึกษาที่มีนักเรียนที่อยู่ในระบบการศึกษาเป็นจำนวนมาก (เกษม ศิริสัมพันธ์. 2526 : 3)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กนั้นมีหลายประการ ที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านสุขภาพ และด้านการศึกษา (อโณทัย เจนตะเสน. 2522 : 21) โดยมีสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อปัจจัยดังกล่าวคือ อาหารและโภชนาการ ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับการวางรากฐานการพัฒนาทางด้านร่างกายและสติปัญญาของเด็กแต่ละคน (วัลย์ทิพย์ สาชลวิจารณ์. 2524 : 73) บุคคลใดได้รับอาหารที่มีคุณค่าเพียงพอมาโดยตลอดตั้งแต่เกิดจนตลอดวัยเด็ก บุคคลนั้นจะมีโอกาสที่ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ทั้งสติปัญญาเจริญงอกงามเต็มที่ เป็นกำลังสำคัญของสังคมและประเทศชาติ ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลใดขาดแคลนอาหาร ได้รับอาหารไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็กแรกเกิด และตลอดวัยก่อนเรียนจะไม่มีโอกาสที่จะเจริญเต็มที่ ทั้งทางกายและปัญญา ความด้อย

หรือชั่งกันในความเจริญทางสติปัญญาที่เกิดขึ้นในระยะนี้ ไม่มีทางที่จะชดเชยแก้ไขให้เป็นปกติได้
ในระยะต่อมา ไม่ว่าจะให้อาหารชดเชยมากสักเพียงใด (เอทเทิล ออสติน มาร์ติน. 2518 : 5)

✧ สภาพความจริงที่ปรากฏอยู่ทั่วไปขณะนี้ก็คือมีเด็กนักเรียนจำนวนมากที่ไปโรงเรียนโดยไม่ได้รับประทานอาหารเช้า และมีอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้รับประทานอาหารกลางวันหรือรับประทานอาหารกลางวันไม่เพียงพอ และไม่ถูกสัดส่วน เด็กที่ท้องหิวย่อมไม่สามารถเรียนได้ผลดี (ปัญหาสมบุรณ์ศิลป์. 2523 : 146) เด็กวัยเรียนแม้จะไม่ปรากฏว่ามีการตายจากภาวะทุพโภชนาการ แต่ถ้ามีการขาดอาหารอย่างต่อเนื่องจากวัยก่อนเรียน จะทำให้นักเรียนขาดเรียนบ่อยเพราะสุขภาพไม่ดี ทำให้การลงทุนทางการศึกษาสูญเปล่า (ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์. 2524 : 47) การขาดอาหารในวัยนี้มักจะเป็นเพราะไม่มีอาหารเพื่อการบริโภค หรือการขาดความรู้ในการรับประทานอาหารจะมีผลทำให้การเล่าเรียนไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะขาดสมาธิและความตั้งใจในการเรียน นอกจากนั้นการเจ็บป่วยบ่อย ๆ เนื่องจากขาดภูมิคุ้มกันโรคก็มีส่วนทำให้ประสิทธิภาพของการเรียนต่ำด้วย (ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ และพัตณ วิจิจะกุล. 2525 : 149) ✓

จากการสำรวจภาวะโภชนาการของนักเรียนประถมศึกษา (อายุ 5-14 ปี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้นปีการศึกษา 2530 โดยกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ผลการชั่งน้ำหนักเมื่อเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2530 พบว่านักเรียนจำนวนมากมีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ใน 4 ภาค เฉลี่ยร้อยละ 19.52 ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา (อายุ 5-14 ปี) สังกัด สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้นปีการศึกษา 2530

ภาค	จำนวนนักเรียน ที่ซึ่ง (คน)	ปกติ	ภาวะโภชนาการ		
			ร้อยละ	ต่ำกว่าเกณฑ์	ร้อยละ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,440,349	1,873,943	76.79	566,406	23.21
ใต้	821,726	645,505	78.31	178,221	21.69
เหนือ	948,650	776,093	81.81	172,557	18.19
กลาง	1,207,094	1,066,911	88.39	140,183	11.61
รวม	5,417,819	4,360,452	80.48	1,057,367	19.52

แหล่งที่มา : กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข 2531 : 10

ผลการชั่งน้ำหนักในเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2531 บ่งชี้ว่า ภาวะโภชนาการของ
นักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ใน 4 ภาค เฉลี่ยร้อยละ 19.78 ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา (อายุ 5-14 ปี) สังกัด สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปลายปีการศึกษา 2530

ภาค	จำนวนนักเรียน ที่ซึ้ง (คน)	ปกติ	ภาวะโภชนาการ		
			ร้อยละ	ต่ำกว่าเกณฑ์	ร้อยละ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,193,823	1,760,954	80.26	432,965	19.74
ใต้	734,265	566,545	79.88	147,740	20.12
เหนือ	1,009,428	857,539	84.96	151,889	15.05
กลาง	1,107,399	993,386	89.70	114,013	10.30
รวม	5,044,935	4,198,324	83.22	846,611	16.78

แหล่งที่มา : กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข 2531 : 10

จากตาราง 1 และตาราง 2 ผลของการซึ้งน้ำหนักของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (อายุ 5-14 ปี) ต้นปีการศึกษาและปลายปีการศึกษา 2530 นี้ แสดงให้เห็นว่าเด็กในวัยเรียนกลุ่มนี้มีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์เป็นจำนวนมาก เป็นกลุ่มที่จัดว่าเป็นปัญหาทางโภชนาการและเด็กนักเรียนพวกนี้สมควรจะได้รับความเอาใจใส่ให้การส่งเสริมทางโภชนาการเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากการสำรวจภาวะโภชนาการของนักเรียนประถมศึกษาที่พบว่านักเรียนจำนวนมากมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานแล้ว จากการตรวจสอบสุขภาพของนักเรียน เมื่อปี พ.ศ.2531 โดยกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่า นักเรียนยังขาดสารอาหารประเภทไอโอดีนและโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กจำนวนมาก กล่าวคือ ขาดไอโอดีนร้อยละ 45.07 และขาดธาตุเหล็กร้อยละ 27.42 ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ภาวะการขาดสารไอโอดีนและโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาในประเทศไทย ปี พ.ศ.2531

ลำดับที่	ประเภทของการขาดสารอาหาร	ร้อยละ
1	โรคขาดสารไอโอดีน (ใน 8 จังหวัดในภาคเหนือตอนบน)	45.07
2	โลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก (ใน 27 จังหวัด)	27.42

แหล่งที่มา : กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. 2531 : 5

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าเด็กนักเรียนมีภาวะการขาดสารไอโอดีนและโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กสูง สารไอโอดีนมีความจำเป็นต่อทุกเซลล์ของร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมองและสติปัญญา หากขาดสารไอโอดีนแล้วมิใช่จะเป็นโรคคอพอกอย่างเดียว แต่ที่สำคัญคือ เป็นการบั่นทอนสติปัญญาของเด็ก ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

โรงเรียนประถมศึกษาเป็นที่รวมของเด็ก ซึ่งเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต เด็กเหล่านี้ต้องใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนวันละประมาณ 7 ชั่วโมง ในเวลากลางวัน ซึ่งจำเป็นต้องใช้พลังงานจากอาหารในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนจึงต้องมีบทบาทในการจัดหาอาหารสำหรับนักเรียน และมีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน โครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนจึงเป็นโครงการที่โรงเรียนจะต้องจัดขึ้นเพื่อช่วยลดปัญหาการขาดแคลนอาหารในกลุ่มเด็กวัยเรียน เพราะอาหารกลางวันมีความสำคัญต่อเด็กวัยเรียนมาก ดังที่ อาร์ วิลยะสวี่ (2525 : 93) กล่าวว่า "อาหารกลางวันที่ได้รับประทาน 1 มื้อ อย่างน้อยเด็กจะได้รับอาหาร 1 ใน 3 ของความต้องการของร่างกายใน 1 วัน" ดังนั้นการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนจึงเป็นการยกระดับภาวะโภชนาการให้แก่เด็กนักเรียน และยังสร้างเสริมสุขนิสัยในการบริโภคอาหาร ซึ่งเป็นสื่อสำคัญนำไปสู่ภาวะโภชนาการที่ดีของนักเรียน กลุ่มเพื่อน ครอบครัว และชุมชนเด็กวัยเรียนจึงเป็นกลุ่มบุคคลที่

นำเป็นห่วงอย่างยิ่ง เพราะเด็กวัยเรียนนี้ร่างกายกำลังต้องการอาหารทั้งปริมาณและคุณภาพไปเสริมสร้างร่างกายให้เจริญเติบโต แต่จะปรากฏเสมอว่า มีเด็กนักเรียนจำนวนหนึ่งในทุกโรงเรียน ไม่มีอาหารมื้อกลางวันรับประทาน หรือรับประทานอาหารไม่ถูกต้องและเพียงพอ (วิภาวี เกตุศิริ. 2527 : 3) การไม่ได้รับประทานอาหารมื้อใดมื้อหนึ่ง ย่อมหมายถึงการขาดปริมาณอาหารและแคลอรี ตลอดจนสารอาหารอื่น ๆ ที่ร่างกายต้องการ

สิ่งที่จะแก้ไขปัญหาลำโพงนี้ได้ดีที่สุคคือ การจัดอาหารกลางวันให้แก่นักเรียน การจัดอาหารกลางวันให้แก่นักเรียนดั่งก็มีวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้แล้วการจัดอาหารกลางวันยังเป็นการให้ทั้งอาหารที่เหมาะสม และความรู้ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารที่ถูกต้องแก่เด็กอีกด้วย ซึ่งความรู้และพฤติกรรมเหล่านี้จะติดตัวเด็กไปที่บ้าน แล้วเข้าสู่สังคมที่สุด โรงเรียนจึงควรจะได้ตระหนักและถือเป็นหน้าที่ในการที่จะสร้างสรรค์สังคมที่สมบูรณ์ให้เกิดขึ้น (เพ็ญศรี ลักษณะงาม. 2526 : 5)

กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ทำการสำรวจสภาวะโภชนาการของนักเรียนประถมศึกษา (อายุ 5-14 ปี) สังกัดคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2530 พบว่า นักเรียนชายหญิงในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ซั้งน้ำหนักครั้งที่ 1 (ต้นปีการศึกษา) จำนวน 82,195 คน มีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ 9,163 คน คิดเป็นร้อยละ 11.15 และผลการซั้งน้ำหนักของนักเรียนชายหญิงครั้งที่ 2 (ปลายปีการศึกษา) จำนวน 80,196 คน มีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ 7,322 คน คิดเป็นร้อยละ 9.13 (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. 2531 : 7) สถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องทางโภชนาการในเด็กวัยเรียนของสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ยังมีจำนวนสูงอยู่ ด้วยเหตุนี้การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนจึงควรได้รับการส่งเสริมให้จัดดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนแต่ละท้องถิ่นเพื่อที่จะช่วยลดความรุนแรงของปัญหาทุพโภชนาการในเด็กวัยเรียน และช่วยให้งานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน

ในการดำเนินการจัดโครงการอาหารกลางวันจะสำเร็จลุล่วง และบรรลุเป้าหมายได้จะต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ มากมาย เช่น แรงงาน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เนื้อที่ทำการเกษตร เป็นต้น ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง

นักเรียน เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ควรเป็นผู้มีเจตคติและค่านิยมสูงต่อการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2525 : 30) จากการที่อาหารกลางวันมีความสำคัญต่อเด็กวัยเรียนดังกล่าว สิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การจัดอาหารกลางวันที่มีคุณค่าครบถ้วนเพียงพอเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ย่อมอยู่ที่การสร้างเจตคติที่ถูกต้องให้กับครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน

ดังนั้น ครูนอกจากจะมีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน การให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือแก่เด็กแล้ว ยังมีหน้าที่รับผิดชอบต่อสุขภาพของเด็กด้วย การจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนก็จำเป็นต้องทำให้โภชนาการดีด้วย เพราะสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดอาหารกลางวันมีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมายก็คือ การให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนด้านการกินด้วย สำหรับนักเรียนประถมศึกษาชั้น ผู้ที่จะสอนโภชนาการได้ดีที่สุดก็คือครูประจำชั้น ทั้งนี้เพราะครูประจำชั้นเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อเจตคติและการสร้างนิสัยของเด็ก รวมทั้งนิสัยในการกินด้วย ซึ่งผลสำเร็จนี้จะขึ้นอยู่กับว่า ครูมีความสนใจในเรื่องโภชนาการแค่ไหน มีความสามารถเข้าใจเด็กเห็นความสำคัญของโภชนาการเพียงไร ตลอดจนครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนย่อมจะทราบปัญหาต่าง ๆ ในการจัดโครงการอาหารกลางวันเป็นอย่างดี อันนี้จะส่งผลมาถึงความคิดเห็นของครูว่ามีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูทำการสอนอยู่ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีจึงมีความสนใจจะศึกษา ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อที่จะได้ทราบความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อโครงการอาหารกลางวัน ผลที่ได้จะเป็นแนวทางในการเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบ เพื่อปรับปรุงและวางแผนงานการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพของนักเรียนในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาตามตัวแปรดังนี้
 - 2.1 วุฒิทางการศึกษา
 - 2.2 ภูมิสำเนา
 - 2.3 ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 2.4 ขนาดของโรงเรียน
 - 2.5 การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน
3. เพื่อทราบปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยดังกล่าวมีความสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน ให้เหมาะสมตามสภาพของโรงเรียนและท้องถิ่น
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเสนอต่อโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีขอบเขตดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 9 อำเภอ กับอีก 1 กิ่งอำเภอ มีโรงเรียนทั้งสิ้น 457 โรงเรียน จำนวนครูทำหน้าที่สอนทั้งสิ้น 4,579 คน ในปีการศึกษา 2531

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 9 อำเภอ กับอีก 1 กิ่งอำเภอ ได้จำนวนครู 405 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา จำแนกเป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม
ตัวแปรอิสระ จำแนกตามสภาพดังนี้

1. วุฒิต่างการศึกษา
 - 1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 1.2 ปริญญาตรี
 - 1.3 สูงกว่าปริญญาตรี
2. ภูมิสำเนา
 - 2.1 ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล
 - 2.2 นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล
3. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 3.1 1 - 5 ปี

- 3.2 6 - 10 ปี
- 3.3 11 ปีขึ้นไป
- 4. ขนาดของโรงเรียน
 - 4.1 โรงเรียนขนาดเล็กมาก
 - 4.2 โรงเรียนขนาดเล็ก
 - 4.3 โรงเรียนขนาดกลาง
 - 4.4 โรงเรียนขนาดใหญ่
- 5. การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน
 - 5.1 เคยเข้ารับการอบรม
 - 5.2 ไม่เคยเข้ารับการอบรม

ตัวแปรตามได้แก่

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศัพท์เฉพาะการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พิจารณารวมได้ดังนี้

1. โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ทางโรงเรียนจัดทำอาหารกลางวันเพื่อจำหน่ายให้แก่นักเรียนในราคาถูกลง- หรือให้เปล่าสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน หรือแลกเปลี่ยนกับวัสดุหรือแรงงานของนักเรียน โดยมีคณะกรรมการหรือครูรับผิดชอบโครงการนี้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันเพียงพอกับความต้องการของร่างกายทั้งปริมาณและคุณภาพ
2. ครู หมายถึง ครูอาจารย์ที่เป็นข้าราชการประจำ ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
3. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งตามขนาดของโรงเรียนประถมศึกษาดังต่อไปนี้
 - 3.1 โรงเรียนขนาดเล็กมาก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1-120 คน
 - 3.2 โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121-359 คน

3.3 โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 360-719 คน

3.4 โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 720-1,079 คน

4. ภูมิสำเนา หมายถึง สถานที่ตั้งหรือที่อยู่อาศัยปัจจุบันของครูที่สอนในโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น

4.1 ในเขตเทศบาลและในเขตสุขาภิบาล

4.2 นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาล

5. การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน หมายถึง การที่ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน หรือโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียน

6. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติราชการของครูโดยคิดจากระยะเวลาของการปฏิบัติงานนับตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปัจจุบัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนเป็นวิธีการยกระดับภาวะโภชนาการวิธีหนึ่ง นอกจากจะเป็นการส่งเสริมการจัดอาหารที่ถูกหลักโภชนาการแล้ว ควรสอดแทรกการเผยแพร่ความรู้ทางโภชนาการลงไปด้วย เพื่อว่าผู้ประกอบและผู้บริโภคจะได้เห็นประโยชน์และความสำคัญของอาหารยิ่งขึ้น และจะนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง (พัศตรา วชิราเกียรติ. 2512 : 21) การบริโภคอาหารให้ได้สัดส่วนตามวัยและถูกสุขลักษณะ จะเป็นการเสริมสร้างการเจริญเติบโตของร่างกายและเสริมบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กวัยเรียนเป็นระยะที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโต ต้องการอาหารที่จะไปบำรุงร่างกาย ส่งเสริมการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย รวมทั้งการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางสมอง เพิ่มพูนความคิดทางด้านสติปัญญา (ชาลิต พุทธวงศ์. 2527 : 51) เด็กในวัยเรียนเป็นบุคคลจำพวกหนึ่งที่จัดเข้าในกลุ่มผู้อ่อนแอ (Vulnerable group) ติดโรคได้ง่าย กล่าวคือ ถ้าอาหารที่รับประทานขาดคุณภาพก็จะเกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย และเป็นระยะที่ร่างกายเจริญเติบโต ถ้าขาดอาหารก็ไม่สามารถจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์แข็งแรงได้ การขาดอาหารหรือบกพร่องไม่เพียงแต่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเท่านั้น แต่ยังทำลายสมรรถภาพในการเรียนรู้ของเด็กด้วย ในญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ได้มีการจัดอาหารกลางวันให้แก่เด็กนักเรียนชั้นประถมทั่วประเทศในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม ผลปรากฏว่าในระยะเวลา 17 ปี เด็กญี่ปุ่นมีรูปร่างสูงใหญ่และมีน้ำหนักเพิ่มขึ้น (อุทัย พิศยบุตร. 2518 : 23-24)

จากการสำรวจภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียนแต่ละครั้งพบว่า เด็กวัยเรียนนั้นท้องกินต่าง ๆ ในชนบทมีภาวะโภชนาการอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการศึกษาโดยส่วนรวม ผลเสียที่สำคัญที่สุดคือขาดสมรรถภาพในการเรียน สุขภาพไม่ดี ทำให้ขาดเรียนบ่อย ขาดความเอาใจใส่ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน อัตราเข้าชั้นสูง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 26) เด็กวัยเรียนจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรสนใจ เอาใจใส่ด้านการส่งเสริม

ภาวะโภชนาการเป็นอย่างยิ่ง ทางโรงเรียนจึงต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องจัดทำอาหารกลางวัน เพื่อยกระดับภาวะโภชนาการและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน การจัดอาหารกลางวันเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่ง และควรจัดอย่างยั่งยืนในทุกโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา เพราะเด็กนักเรียนประถมศึกษาเป็นวัยของการปลูกฝังลักษณะนิสัยต่าง ๆ (สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. 2526 : 1)

ประกาศรี ศิริจรรยา (2509 : 4) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดโครงการอาหารกลางวันไว้ว่า เป็นวิธีที่ได้ผลดีในการปรับปรุงภาวะโภชนาการของประเทศ โดยเฉพาะท้องถิ่นที่ขาดแคลน พลเมืองส่วนใหญ่ยากจนและไม่ค่อยเอาใจใส่ในการปรับปรุงการรับประทานอาหาร จึงกล่าวได้ว่าการจัดบริการอาหารกลางวัน ถ้าโรงเรียนสามารถดำเนินการได้จะทำให้คุณประโยชน์แก่นักเรียนอย่างมาก รวมทั้งครูและทุกคนในโรงเรียนด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีการสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันเพื่อแก้ปัญหา ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาโภชนาการในเด็กวัยเรียนได้อย่างดีวิธีหนึ่งแล้ว ยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของนักเรียนอีกด้วย

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 13) การบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนโดยโรงเรียนเป็นผู้จัดดำเนินการเอง จะทำให้เด็กได้รับประทานอาหารที่ดี มีคุณค่า ถูกหลักโภชนาการและมีราคาถูกอีกด้วย การขาดอาหารที่เหมาะสมในวัยเด็ก นอกจากจะมีผลทำให้ร่างกายและสมองของเด็กไม่สามารถเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่แล้ว ยังมีผลสืบเนื่องไปทำให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถเป็นกำลังที่จะเป็นประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งไม่เป็นทรัพยากรที่ดีของชาติอีกด้วย (อุดมศิลป์ ศรีสมบูรณ์. 2522 : 40)

การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนที่มีมาตรฐานนั้น มีบทบาทช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็กโดยตรง และดูเหมือนจะเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดที่ส่งเสริมพัฒนาการดังกล่าวอย่างแท้จริง ส่วนพัฒนาการทางปัญญา อารมณ์ และสังคมนั้น หากการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนกระทำตามมาตรฐานสากลแล้ว ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางปัญญา อารมณ์ และสังคมด้วย โรงเรียนใดละเลยโอกาสอันสำคัญที่จะส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กดังที่กล่าวมา ที่สำคัญคือพัฒนาการทางกายอันจะนำมาซึ่งมาตรฐานทางสุขภาพอันดีของประชาชนในอนาคต (ชวลิต รัตนกุล. ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า)

ความหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

✓ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง โครงการส่งเสริมการจัดอาหารให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 24)

ทวีรัสมิ์ธนาคม (2520 : 34) ได้ให้ความหมายในเรื่องโครงการอาหารกลางวันว่า หมายถึง อาหารกลางวันในโรงเรียนจัดขึ้นขึ้นขายให้แก่นักเรียนโดยไม่คิดกำไร เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับอาหารที่ครบถ้วนได้สัดส่วนเพียงหนึ่งในสามของความต้องการอาหารของเขาในหนึ่งวัน

ทิพา-จันทร์คามิน (2524 : 49) ได้ให้ความหมายในเรื่องเดียวกันว่า เป็นโครงการที่โรงเรียนควรจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนและครูในด้านโภชนาการ เพราะโภชนาการเป็นรากฐานของสุขภาพ การบริโภคที่เหมาะสมและเพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำมาซึ่งสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง จิตใจปลอดโปร่งแจ่มใส มีความต้านทานโรคสูง มีสติปัญญาดี สามารถเรียนและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง เป็นการช่วยประหยัดเศรษฐกิจของนักเรียนและผู้ปกครองอีกด้วย

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2531 : 94) กล่าวว่า การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามอย่างยั่งยืนของผู้บริหาร คณะครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องที่จะจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียน 1 มื้อ เพื่อบรรเทาความหิวโหย และเพื่อส่งเสริมสุขภาพและภาวะโภชนาการที่ดีแก่นักเรียน โดยการจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สะอาดถูกหลักสุขาภิบาลอาหารอย่างพอเพียง

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดอาหารกลางวันให้นักเรียน^{ในรูปของเงินบริจาค 4 แสนบาท 10 สิงหาคม 2522} เพื่อส่งเสริมสุขภาพและภาวะโภชนาการโดยให้เหมาะสมกับอัตราของโรงเรียนและท้องถิ่น อาหารนั้นจะต้องถูกต้องตามหลักโภชนาการและมีปริมาณเพียงพอ ราคาถูกและส่งเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร เพื่อนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

ความมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

① ในทางการศึกษานั้นถือว่าสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการทุก ๆ ด้านของบุคคล เด็กในวัยเรียนเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตและต้องการพลังงานเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาการด้านต่าง ๆ อันจะทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต อาหารและสุขนัยในการรับประทานอาหารเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ร่างกายทำงานได้อย่างดี มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาการไปในทางที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 24)

② ทวีสิทธิ์ สิทธิกร (2531 : 216) กล่าวว่า ความมุ่งหมายในการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนมีดังนี้

1. เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านโภชนาการให้แก่นักเรียนและครูในโรงเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนและครูได้รับประทานอาหารที่สะอาด มีคุณค่า เหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย และถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล
3. เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งไม่ต้องเสียเวลาในตอนเช้า เพื่อจัดหาอาหารกลางวันให้แก่นักเรียน
4. เพื่อเป็นการประหยัดเศรษฐกิจของผู้ปกครองและครู และยังเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจนให้มีอาหารกลางวันรับประทานอีกด้วย
5. เพื่อเป็นตัวอย่างทางด้านโภชนาการให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองในท้องถิ่น
6. เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของนักเรียน ซึ่งได้แก่
 - 6.1 วิชาสุขศึกษา เช่น การเรียนรู้เรื่องประโยชน์ ประเภท และการจัดหาปรุงอาหารถูกหลักโภชนาการ การฝึกสุขบัญญัติในการรับประทานอาหาร เป็นต้น
 - 6.2 วิชาคหกรรม เช่น การรู้จักปรุงอาหารชนิดต่าง ๆ รู้จักการจัดโต๊ะอาหาร การตกแต่งห้องอาหารและการบริการอาหาร เป็นต้น
 - 6.3 วิชาการเกษตร เช่น การทำสวนครัวหรือการเลี้ยงสัตว์ของนักเรียน อาจจะนำผลผลิตมาประกอบเป็นอาหารกลางวันได้ เป็นต้น

6.4 วิชาสังคมศึกษา เช่น การสอนมรรยาทในการนั่งโต๊ะอาหาร มรรยาทในการรับประทานอาหาร การปูพื้นฐานประชาธิปไตย การเข้าแถวรับประทานอาหารตามลำดับก่อนหลัง เป็นต้น

ปัญหา สมบูรณ์ศิลป์ (2523/ : 152-153) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนว่า การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไม่ควรทำเพื่อค้ากำไร และหาเงินให้โรงเรียนเพื่อนำไปใช้สอยในกิจกรรมอื่น แต่ควรมุ่งให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียน ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวัน ที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพได้สัดส่วนตามหลักโภชนาการ เพื่อช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพดี
2. เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารในราคาถูก และ เป็นการช่วยประหยัดเงินของนักเรียนและผู้ปกครอง
3. เพื่อให้นักเรียนที่ขาดแคลนด้านการเงินได้มีอาหารรับประทานโดยไม่ต้องเสียเงิน
4. เพื่อให้นักเรียนและครูมีอาหารที่สะอาดถูกสุขลักษณะรับประทาน
5. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและครูในการเลือกอาหารรับประทาน
6. เพื่อป้องกันโรคขาดอาหารให้แก่เด็กนักเรียน
7. เพื่อเป็นตัวอย่างทางด้านโภชนาการให้แก่เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง
8. เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของนักเรียน โรงเรียนของโรงเรียนเป็นเสมือนห้องปฏิบัติการวิชาสุขศึกษาของนักเรียน การเรียนให้รู้จักชนิด ประโยชน์และคุณค่าของอาหาร จะสามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้จริง เมื่อนักเรียนได้รับประทานอาหารที่จัดโดยโรงเรียน โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณค่าถูกสัดส่วนครบถ้วนตามหลักโภชนาการ ครูสุศึกษาควรฉวยโอกาสนำบทเรียนโภชนาการมาสัมพันธ์กับการจัดอาหารจริงในโรงเรียน นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ยังสามารถฝึกปฏิบัติวิธีทำอาหารและถนอมอาหารจริง ๆ โดยเข้าทำอาหารในครัวของโรงเรียน และนำอาหารที่ปรุงแล้วมาใช้ในโครงการจัดอาหารกลางวันของโรงเรียนนั่นเอง การสอนมรรยาทในการนั่งโต๊ะอาหาร มรรยาทในการรับประทานอาหาร การเข้าแถวรับอาหารตามลำดับก่อนหลัง การฝึกสุขปฏิบัติอื่น ๆ เช่น การให้นักเรียนล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง การแปรงฟันหลังอาหาร เป็นต้น อาจนำมาใช้ได้เป็นอย่างดี นักเรียนอาจเรียนรู้การเลือกอาหาร การซื้ออาหาร การคำนวณปริมาณอาหาร การทำบัญชีจากของจริง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 2) ได้เน้นถึงการดำเนินงานในระยะแรกควรมุ่งไปสู่ผลสำคัญ 2 ประการคือ

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันในปริมาณที่เพียงพอและมีคุณค่าทางโภชนาการในราคาประหยัด สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนให้ได้รับประทานโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

2. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ เห็นความสำคัญ และความสามารถนำหลักโภชนาการไปใช้ในชีวิตประจำวัน

 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 14) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันไว้ดังนี้

1. เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 โดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพเป็นแกนนำ

2. เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าเพียงพอแก่ความต้องการของร่างกาย

3. เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน

4. เพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร

5. เพื่อเผยแพร่โภชนาการแก่ชุมชน และนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน

๖. ๙๐/ จากความมุ่งหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนจะช่วยให้ นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแล้ว ยังสามารถให้โอกาสในการศึกษาได้เป็น อย่างดีสำหรับเด็กยากจน ซึ่งไม่สามารถจะหาสิ่งอื่นมาเปรียบได้ เพราะการที่นักเรียนมีประสบการณ์ เกี่ยวกับอาหารกลางวันเป็นประจำ ก็จะช่วยสอนและทำให้นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดี มั่นคง อันเป็นสิ่ง สำคัญของสื่อสัมพันธ์ที่ดีในการนำไปสู่ภาวะโภชนาการที่ดีของนักเรียน กลุ่มเพื่อน ครอบครัว และ ชุมชน

หลักการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

x

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2525 : 29) ได้กำหนดหลักสำคัญบางประการที่เกี่ยวกับการจัดอาหารกลางวันไว้ดังนี้ คือ

1. วางแผนร่างโครงการ ตั้งจุดประสงค์ให้แน่นอน เช่น โครงการระยะสั้น 1 ปี หรือโครงการระยะยาว 2-3 ปี เป็นต้น
2. มุ่งปรับปรุงภาวะโภชนาการของนักเรียน
3. มุ่งส่งเสริมการเสียสละของคณะครู และผู้เกี่ยวข้อง
4. ส่งเสริมทางด้านโภชนาการ และสัมพันธ์กับโครงการศึกษาในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ

ตามหลักสูตร

5. ผู้เกี่ยวข้องควรเป็นผู้มีเจตคติที่ดี คำนึงสูงต่อการดำเนินโครงการนี้อย่างแท้จริง
6. เป็นการส่งเสริมเด็กยากจน ไม่มุ่งหวังกำไร มองประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเป็นสำคัญ
7. การใช้แหล่งชุมชนสิ่งแวดล้อมเข้ามาช่วยดำเนินโครงการ ย่อมช่วยให้การดำเนินการเกิดประโยชน์สูงสุด

พจนีย์ กลิ่นเกษม (2525 : 98-99) กล่าวว่า หลักในการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนมีดังนี้

1. ส่งเสริมให้นักเรียนมีภาวะโภชนาการที่ดี อาหารมื้อนี้ควรจะเป็นหนึ่งในสามของอาหารที่นักเรียนควรจะได้รับในวัน ต้องมีคุณค่าเพียงพอแก่ความต้องการของร่างกายด้วย
2. เพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ อาหารที่จัดให้นักเรียนต้องมีสารอาหารครบถ้วน สะอาด และถูกหลักอนามัย
3. ช่วยประหยัดเศรษฐกิจของครอบครัว
4. ประโยชน์ทางการศึกษา นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการซื้ออาหาร การปรุงอาหาร การถนอมอาหาร การบริการอาหารและอื่น ๆ

โรงเรียนสามารถจัดอาหารกลางวันได้หลายรูปแบบ หรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ตามสภาพของท้องถิ่นและฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนนั้น ๆ ในแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการที่แตกต่างกัน

ซึ่งสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวันได้ดังนี้

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 45-47)

1. รูปแบบมีที่กิน เป็นรูปแบบของการจัดอาหารกลางวันสำหรับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นกันดาร การจัดอาหารกลางวันรูปแบบนี้มุ่งให้เด็กได้มีอาหารกินเพื่อบรรเทาความหิวโหยเท่านั้น เช่น ก๋วยเตี๋ยว ผักต้ม เป็นต้น โรงเรียนสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการเตรียมแผนผลิตไว้ล่วงหน้าในแขนงวิชาการเกษตร เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีอาหารรับประทานตลอดปี การจัดอาหารกลางวันรูปแบบนี้ไม่มีการนำผลผลิตที่เป็นวัตถุดิบมาประกอบอาหารแต่อย่างใด

2. รูปแบบนำมาจากบ้าน รูปแบบนี้สามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทั้งขั้นรับประทานอาหาร ขั้นการเก็บและล้าง เพื่อฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับมารยาทในการรับประทานอาหาร การสุขาภิบาล นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมด้านคุณธรรม การเสียสละ ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบอีกด้วย

3. รูปแบบอาหารเสริม เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดสารอาหารและบรรเทาความหิวโหย โรงเรียนสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบทั้ง 7 ขั้นตอน คือ ขั้นการเตรียมผลผลิต การเตรียมอาหาร การประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร การเก็บล้าง การจัดการ และการถนอมอาหาร

4. รูปแบบเพิ่มเติม เป็นรูปแบบการจัดอาหารกลางวันที่โรงเรียนจัดอาหารเพิ่มเติมจากการที่นักเรียนนำมาจากบ้าน เพื่อให้นักเรียนรับประทานอาหารที่มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ และได้สารอาหารครบถ้วน รูปแบบนี้สามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบทั้ง 7 ขั้นตอน

5. รูปแบบอาหารจานเดียว เป็นรูปแบบการจัดอาหารกลางวันที่โรงเรียนทั่วไปสามารถดำเนินการได้ ราคาถูก ประกอบง่าย มีคุณค่าทางอาหารครบ รูปแบบนี้สามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบทั้ง 7 ขั้นตอนเช่นกัน

6. รูปแบบอาหารชุด เป็นรูปแบบอาหารกลางวันที่มีสมบูรณ์ที่สุดทั้งปริมาณและคุณค่าทางโภชนาการ รูปแบบนี้สามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบทุกขั้นตอน

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 มีการมุ่งเน้นในเรื่องของการบริโภคอาหารที่มีคุณค่าของอาหารอย่างครบถ้วนตามหลักโภชนาการ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดรูปแบบการจัดอาหารกลางวันเพื่อสนองนโยบายตามแผนพัฒนา

การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดรูปแบบไว้ 4 รูปแบบ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 24-27)

1. รูปแบบเพิ่มเติม เป็นรูปแบบการจัดอาหารกลางวันที่ทำให้นักเรียนนำอาหารมาจากบ้าน แล้วทางโรงเรียนจัดทำอาหารคาวหรืออาหารหวานเพิ่มเติมให้ทุกวัน เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าตามหลักโภชนาการและได้รับสารอาหารครบถ้วน
2. รูปแบบอาหารจานเดียว เป็นรูปแบบการจัดอาหารกลางวันที่โรงเรียนทั่วไปดำเนินการได้เนื่องจากราคาถูก งบประมาณ และมีคุณค่าทางอาหารครบถ้วน
3. รูปแบบอาหารชุด เป็นรูปแบบการจัดอาหารกลางวันที่สุดยอดทั้งปริมาณและคุณค่าทางโภชนาการ
4. รูปแบบประสม เป็นรูปแบบการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนที่มีตั้งแต่ 1 รูปแบบขึ้นไป ซึ่งจากทั้งสามรูปแบบดังกล่าวข้างต้นนั้น ถ้าโรงเรียนนำมาใช้โดยจัดสลับวันกัน เราเรียกการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนแบบนี้ว่ารูปแบบประสม

การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

โรงเรียนที่จะดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ควรจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 15-18)

1. ศึกษาและสำรวจข้อมูล

เป็นขั้นตอนเบื้องต้นของการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งโรงเรียนต้องเตรียมข้อมูลให้พร้อม เพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับข้อมูลที่โรงเรียนต้องศึกษาสำรวจมีดังนี้

1.1 บุคลากรที่จะให้ความช่วยเหลือโครงการอาหารกลางวัน เช่น ครู ภารโรง นักเรียน ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มยุวเกษตร พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นต้น

1.2 งบประมาณในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนต้องคำนวณงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

1.3 วัสดุอุปกรณ์การครัว การเกษตร และเครื่องมือที่จำเป็นต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนต้องสำรวจวัสดุเหล่านี้ที่โรงเรียนมีอยู่แล้ว และส่วนที่ต้องการซื้อเพิ่มเพื่อใช้เตรียมผลผลิตการประกอบและการปรุงอาหาร

1.4 สถานที่ที่จะประกอบการ ที่สำหรับนั่งรับประทานอาหารร่วมกัน ตลอดจนบริเวณที่จะทำการเกษตรเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน

1.5 จำนวนนักเรียนที่รับประทานอาหารเช้า จำแนกเป็นนักเรียนที่นำอาหารมาจากบ้าน ซื้อจากบริการของโรงเรียน และจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนควรได้รับความช่วยเหลือ

1.6 แหล่งผลิตและสถานที่ที่จะซื้อวัตถุดิบมาประกอบอาหาร

2. แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน

เฉลิมศักดิ์ สุภาผล (2513 : 15) กล่าวว่า ความรับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือหัวหน้าสถาบันต่าง ๆ วิธีที่ดีที่สุดสำหรับครูใหญ่ก็คือ การจัดตั้งคณะกรรมการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนขึ้น

สายหยุด ชมานนท์ และคนอื่น ๆ (2521 : 73) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการอาหารกลางวันในโรงเรียนควรประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการ ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือครูคนหนึ่งที่มีความสนใจและมีความสามารถทางด้านโภชนาการ

2. กรรมการที่ปรึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าหน้าที่อนามัยอื่น ๆ

3. กรรมการดำเนินงาน ได้แก่ ครูที่สอนโภชนาการ ครูพลศึกษา ครูสุขศึกษา หรือครูคนอื่น ๆ ที่มีความสนใจ และมีความถนัดทางโภชนาการ รวมทั้งผู้แทนหรือหัวหน้านักเรียน

3. ประชุมคณะกรรมการและจัดทำโครงการ

เมื่อโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันแล้ว ประธานควรนัดประชุมกรรมการ โดยเฉพาะในเรื่องที่สำคัญ ซึ่งควรจะให้ประชุมร่วมกันพิจารณาและรับทราบดังนี้

3.1 ขี้อ้างนโยบายและจุดมุ่งหมายของโครงการอาหารกลางวัน

3.2 เสนอรูปแบบและวิธีการที่โรงเรียนสามารถจัดได้โดยการจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอนย่อย บุคลากรกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.3 ชี้แจงการควบคุมเกี่ยวกับการเงิน

3.4 กำหนดแนวทางในการประเมินผล

3.5 เรื่องอื่น ๆ ที่เป็นประเด็นปัญหาเฉพาะแต่ละท้องถิ่น

4. ประชุมผู้ปกครอง ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง

เป็นการชี้แจงให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวัน รวมทั้งขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลอาชีพต่าง ๆ สนับสนุนด้านเงินทุน วัสดุการครัว วัสดุการเกษตร วัตถุดิบ และแรงงานในการประกอบอาหารกลางวันเพื่อให้โครงการอาหารกลางวันดำเนินไปด้วยความราบรื่น บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

5. การดำเนินงานตามโครงการ

การดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนต้องคำนึงถึงขั้นตอนของกิจกรรมตามลำดับ คือ การเตรียมผลผลิต การเตรียมอาหาร การเก็บล้าง การจัด การและการถนอมอาหาร โดยศึกษาสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น และแผนการสอนกลุ่มการทำงาน พื้นฐานอาชีพ (แขนงงานบ้านและงานเกษตร) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน

6. การประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการนั้น โรงเรียนควรประเมินผลดังรายการต่อไปนี้

6.1 โรงเรียนสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวัน ได้หรือไม่ มีปัญหาอย่างไร

6.2 นักเรียนขาดแคลนได้รับประทานอาหารกลางวันครบทุกคนหรือไม่

6.3 การเจริญเติบโตของนักเรียน มีพัฒนาการดีขึ้นหรือไม่

6.4 นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหารหรือไม่

ประยงค์ จินดาวงศ์ (2531 : 107) กล่าวว่า การประเมินผลการจัดอาหารกลางวัน ในโรงเรียนทำได้ 2 วิธีดังนี้

1. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ ต้องยึดหลักการสำคัญดังนี้

1.1 ปฏิทินปฏิบัติงาน

1.2 ความร่วมมือของบุคลากร

1.3 การบริหารงานงบประมาณ

1.4 ความคล่องตัวของการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

วิธีการประเมินผลอาจทำได้โดยการสัมภาษณ์ ใช้แบบสอบถาม สังเกตแล้วนำผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแล้วมาวิเคราะห์และแปลผล

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ควรยึดหลักการดังต่อไปนี้

2.1 วัดดูประสงค์ของโครงการ

2.2 การเปรียบเทียบในด้านพฤติกรรมและการบริโภคของนักเรียน

2.3 การเปลี่ยนแปลงในด้านภาวะโภชนาการ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง และความสมบูรณ์ของร่างกาย

2.4 การนำผลซึ่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงมาวิเคราะห์ และแปลผล ควรนำผลการประเมินทั้ง 2 ข้อ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลเมื่อเริ่มต้นโครงการ และปรับปรุงงานจัดร้านอาหารให้ดีขึ้น

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

สุดาจ จรุงจิตต์ (2519 : 45-46) ได้ศึกษาอุปสรรคที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ไม่สามารถจัดบริการอาหารกลางวันสมบูรณ์แบบกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางเขน จำนวน 579 คน ผลการวิจัยพบว่า อุปสรรคของโรงเรียนในการจัดบริการอาหารกลางวัน ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ขาดความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนขาดเงินทุนในการดำเนินงาน ขาดความร่วมมือจากชุมชน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยในการจัดบริการอาหารกลางวันให้นักเรียน

อุดมศิลป์ ศรีสมบูรณ์ (2521 : 131-134) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดโครงการอาหารกลางวัน 62 โรงเรียน และโรงเรียนที่ไม่ได้จัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอีก 36 โรงเรียน รวม 98 โรงเรียน แล้วส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปยังผู้บริหารโรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนมากมีนักเรียนยากจน ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้ค่อนข้างต่ำ โรงเรียนยังขาดความพร้อมในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เพราะขาดบุคลากรในการจัดทำ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เงินทุนมีน้อย ขาดแคลนสถานที่ โรงเรียนเพียงร้อยละ 46 เท่านั้นที่มีโรงอาหารหรือห้องอาหาร และยังมีผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 13.27 ที่มีความเห็นว่ามีไม่เห็นด้วยในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน และต้องการให้สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครเพิ่มงบประมาณ รวมทั้งจัดสรรกำลังครูให้เพียงพอที่โรงเรียนจะสามารถจัดโครงการอาหารกลางวันได้โดยไม่เป็นภาระของโรงเรียนมากเกินไป

✓ ทิพา จันทรคามิน (2524 : 181) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการสุขภาพในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูใหญ่หรือผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำนวน 414 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏว่า ปัญหาด้านการจัดบริการอาหารกลางวันเป็นปัญหาที่สำคัญของโรงเรียนขนาดกลาง โดยมีผู้เสนอว่าให้ทางจังหวัดจัดงบประมาณสำหรับจัดบริการอาหารกลางวันให้ ถ้าโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการขายได้เองอาจให้แม่ค้านำมาขายหรือให้เด็กนำอาหารมาจากบ้าน โรงเรียนที่มีความประสงค์จะทำอาหารขายให้แก่เด็กนักเรียน และมีปัญหาทางด้านทุนทรัพย์ในการดำเนินงานขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง

สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ (2526 : 56-58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสุขภาพิบาล อาหารในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 45 โรงเรียน โดยใช่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ควบคุมการประกอบอาหาร นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยคิดเป็นร้อยละ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานอาหารกลางวัน พบว่าโรงเรียนเกือบทั้งหมดร้อยละ 95.56 มีการจัดอาหารกลางวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบายกรุงเทพมหานครที่ให้ทุนในการจัดอาหารกลางวันเป็นคะแนนสูงสุด วัตถุประสงค์ในการจัดอันดับรองลงมาเพื่อให้ให้นักเรียนได้รับอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ และถูกหลักอนามัย และวัตถุประสงค์อันดับ 3 ก็เพื่อให้นักเรียนได้รับอาหารกลางวันอย่างทั่วถึง เรื่องเงินทุนในการจัดอาหารกลางวันโรงเรียนร้อยละ 62.22 ได้รับทุนหมุนเวียนจากกรุงเทพมหานคร การจัดอาหารกลางวันโรงเรียนส่วนมากโรงเรียนประถมศึกษา

ร้อยละ 48.90 จัดบริการอาหารกลางวันบางส่วน และให้นักเรียนนำอาหารจากบ้านมาด้วย มีโรงเรียนร้อยละ 46.66 ที่อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้ามาจำหน่ายอาหาร

✓ ฉวีวรรณ กิรติกร และคนอื่น ๆ (2527 : 53-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะโภชนาการ ความรู้ ค่านิยมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยสุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทั้ง 16 โรงเรียน ในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ และสังเกตการณ์จากผู้บริหาร ครูปฏิบัติการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน รวม 169 คน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการจัดดำเนินงานด้านงบประมาณ ต้องการเงินเพิ่ม การดำเนินงานขาดทุน ราคาอาหารในตลาดไม่คงที่ ด้านบุคลากร ครูมีชั่วโมงสอนไม่เต็มที่ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของโครงการ ขาดครูที่มีทักษะและประสบการณ์ทางโภชนาการ นักเรียนมีนิสัยการกินไม่ดี ผู้ปกครอง และชุมชนขาดความรู้ ยากจน ไม่มีเงินให้ลูกหลานมาซื้ออาหารของโรงเรียน ด้านสถานที่ ขาดสถานที่ประกอบอาหารและรับประทานอาหาร ส่วนความรู้และค่านิยมของผู้บริหาร ครูปฏิบัติการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโครงการอาหารกลางวันอยู่ในเกณฑ์ดี

เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 160) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนในเขตการศึกษา 9 โดยใช้แบบสอบถามส่งไปให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าโครงการอาหารกลางวัน จำนวน 249 โรงเรียน แยกตามขนาดของโรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กอยู่ห่างจากตลาดมากกว่า 2 กิโลเมตร และโรงเรียนส่วนใหญ่นำผลผลิตทางเกษตรกรรมมาใช้ในการประกอบอาหารกลางวัน แต่ไม่เพียงพอ และน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตรกรรมก็ไม่เพียงพอ ส่วนรูปแบบของการจัดอาหารกลางวัน ส่วนใหญ่จัดอาหารจานเดียว ในโรงเรียนขนาดเล็กจัดทำอาหารกลางวัน โดยครูและนักเรียน จัดเป็นเวรสูงถึงร้อยละ 95.24 ความร่วมมือของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางคือร้อยละ 48.08 นอกจากนั้นปัญหาในการดำเนินงานเรียงตามลำดับดังนี้ ความล่าช้าของงบประมาณ ขาดความรู้และประสบการณ์ บุคลากรมีน้อยไม่เพียงพอ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ จำนวนเด็กที่ยากจนที่ต้องช่วยเหลือมีมาก

✓ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 11-19) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลการทดลองจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าการศึกษาเป็นโรงเรียนทดลองจัดอาหารกลางวัน จำนวน 27 โรงเรียน จากจำนวนทั้งหมด 50 โรงเรียน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ตามโครงการอาหารกลางวัน ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร จำนวนครูในโรงเรียนมีน้อย บางแห่งไม่ ครบชั้นเรียน ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน มีปัญหบ้างเล็กน้อย ด้านสถานที่โรงเรียนส่วน ใหญ่ขาดสถานที่ประกอบอาหาร และโรงอาหาร ปัญหาด้านการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนมาก จัดให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ได้ประกอบอาหาร ทำให้ครูมีปัญหในการจัดการการสอน และ การสอนตามหลักสูตรและแนวทางของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเกษตรของ โรงเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีผลผลิตทางการเกษตร เพื่อโครงการอาหารกลางวัน ส่วนน้ำ ที่ใช้ในการเกษตรของโรงเรียน ส่วนใหญ่ใช้น้ำจากสระหรือบ่อน้ำและคลอง ซึ่งขาดแคลนน้ำบาง ฤดูกาล

✓ สวนิต อ่องรุ่งเรือง และ สุภา จันทรพิทักษ์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติทางด้านโภชนาการของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในชนบท จังหวัด สงขลา โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 โรงเรียน แบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างมีหัวข้อ ต่าง ๆ เกี่ยวกับความสำคัญของอาหารต่อสุขภาพ คุณค่าทางโภชนาการของอาหาร ปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับโรคขาดอาหาร การปรุงอาหาร การให้โภชนาการในโรงเรียน พร้อมกันนี้ได้อธิบายถึง ปัจจัยที่อาจมีผลต่อความรู้เจตคติ และการปฏิบัติทางด้านโภชนาการของครู ปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการสอน การผ่านการฝึกอบรม การมีโครงการอาหาร กลางวัน ผลของการศึกษาสรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 78.97 85.29 และ 68.67 ตามลำดับ และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดังกล่าวกับปัจจัย ที่อาจมีผลกระทบอื่น ๆ นอกจากอายุ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

บอร์กแมน และกันเตอร์ (Borgman and Gunter. 1983 1 1982 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยเน้นศึกษาเฉพาะคุณภาพของบุคลากรที่มีต่อประสิทธิภาพในการบริหารโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนและพัฒนาารูปแบบของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการเตรียมอาหาร สถานที่ในการประกอบอาหาร โรงเรียนขนาดต่าง ๆ ในตำบล วางระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันให้ง่ายและคล้ายคลึงกัน ผู้รับผิดชอบโครงการคือ โภชนากร ซึ่งขึ้นตรงต่ออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ถ้าไม่พิจารณาถึงขนาดโรงเรียนแล้ว นโยบายการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนทุกขนาดควรจ้างโภชนากรเป็นผู้จัดดำเนินงานให้บริการอาหารกลางวัน และผู้ประกอบอาหารควรได้รับประกาศนียบัตรด้านอาหารและโภชนาการโดยเฉพาะ

เคล (Kele. 1980 1 3808 - A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของนโยบายโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนกับภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียน เขตการศึกษา 2 แห่งในรัฐฟลอริดา โดยทำการศึกษาจากโรงเรียนที่จัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนทั้งหมด โรงเรียนที่มีบริการอาหารของโรงเรียนร่วมกับมีร้านค้ามาขายด้วย และโรงเรียนที่อนุญาตให้นักเรียนออกไปรับประทานอาหารนอกโรงเรียน เก็บข้อมูลจากนักเรียนอาสาสมัคร 363 คน ซึ่งอายุระหว่าง 12-16 ปี ในโรงเรียนชนเมืองและชนบทโดยควบคุมตัวอย่างให้มีสภาพทางฐานะ เศรษฐกิจ อายุ เชื้อชาติ ใกล้เคียง ภาวะโภชนาการที่ต้องการศึกษาใช้เกณฑ์ที่เป็นข้อเสนอแนะของโครงการอาหารกลางวันของรัฐบาลกลาง และมีการตรวจวิเคราะห์ผลทางชีวเคมีของวิตามิน เอ วิตามินซี และเหล็กในเลือด ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างทางภาวะโภชนาการของนักเรียนชนบทกับโรงเรียนชนเมือง นักเรียนชายมีภาวะทางโภชนาการสูงกว่านักเรียนหญิง นอกจากนั้นความแตกต่างระหว่างวิตามินเอ วิตามินซี และเหล็ก ก็พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่จัดอาหารกลางวันให้มีความแตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้จัดอาหารกลางวัน และนักเรียนที่รับประทานอาหารกลางวัน ที่โรงเรียนจัดมีความแตกต่างจากนักเรียนที่รับประทานอาหารนอกโรงเรียน

ลัตตุคา (Lattuca. 1981 : 1025 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการดำเนินชีวิต ที่มีต่อการไม่มีส่วนร่วมในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน จุดประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของการดำเนินชีวิต ระหว่างนักเรียนซึ่งรับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน กับนักเรียนที่ไม่ได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน โดยศึกษาจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 206 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่รับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน กับกลุ่มที่ไม่ได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน และใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เป็น 7 หมวดใหญ่ ๆ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ไม่ได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียนมีแนวโน้มว่าเป็นผู้ที่ชอบจะมีกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวที่แม่มีได้ทำงานนอกบ้าน ส่วนนักเรียนที่รับประทานอาหารเช้าของโรงเรียน พบว่า เป็นเด็กที่รับประทานอาหารเช้า รับประทานอาหารกับครอบครัวเพียงวันละ 2 มื้อ และเด็กที่กลับไปบ้านไม่มีอาหารว่างรับประทาน

สมมุติฐานในการค้นคว้า

1. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ครูที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแตกต่างกัน
4. ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแตกต่างกัน
5. ครูที่เคยได้รับการอบรมกับครูที่ไม่เคยได้รับการอบรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 9 อำเภอ กับอีก 1 กิ่งอำเภอ มีโรงเรียนทั้งสิ้น 457 โรงเรียน มีจำนวนครูที่มีหน้าที่สอนทั้งสิ้น 4,579 คน ในปีการศึกษา 2531 ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนครูแยกตามขนาดต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร

อันดับที่	อำเภอ	จำนวนครูแบ่งตามขนาดของโรงเรียน				รวม
		เล็กมาก	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1	เมือง	124	410	149	139	822
2	ดอนเจดีย์	70	175	31	-	276
3	ด่านช้าง	30	228	17	43	318
4	เดิมบางนางบวช	112	360	41	-	464
5	บางปลาม้า	131	360	41	-	532
6	ศรีประจันต์	49	310	17	-	376
7	สามชุก	50	169	100	-	319
8	สองพี่น้อง	95	347	160	36	638
9	อู่ทอง	86	247	227	33	596
10	หนองหญ้าไซ	26	193	22	-	241
	รวม	773	2,751	804	251	4,579

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 366 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีลำดับขั้นดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane. 1976 : 581)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มเท่ากับ 0.05

2. ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกประชากรออกเป็นชั้นตามขนาดของโรงเรียนคือ โรงเรียนขนาดเล็กมาก เล็ก กลาง ใหญ่ และผู้วิจัยทำการสุ่มจำนวนครูในแต่ละขนาดของโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มที่ไม่เป็นสัดส่วนกับขนาดของประชากร (disproportional stratified sampling) เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดของโรงเรียนมีขนาดใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มได้มา จากวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการใช้ตารางเลขสุ่ม (random number method)

ตาราง 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เล็กมาก	129	773	79 ✓
เล็ก	283	2,753	113
กลาง	40	804	81
ใหญ่	5	251 ✓	93 ✓
รวม	457	4,579	366

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของครู แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ภูมิลำเนา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้าง เครื่องมือและหาคุณภาพของ เครื่องมือ

การสร้าง เครื่องมือและหาคุณภาพของ เครื่องมือดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นและโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร
3. สร้างแบบสอบถามตามแนวที่ได้ศึกษามาในข้อ 1 และข้อ 2
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการควบคุมประกันพันธุ์ เพื่อขอคำแนะนำและแก้ไข
5. เพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ช่วยแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม และพิจารณาว่าหัวข้อต่าง ๆ นั้น อยู่ในขอบเขตและครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่ ในแต่ละคำถาม
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน จากนั้นจึงนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยเลือกแบบสอบถามมา 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ อย่างละ 20% โดยใช้สถิติค่า ที (Edwards, 1958 : 152) และเลือกใช้เฉพาะอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป
7. นำข้อคำถามที่ได้ในข้อ 6 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) (ทองหล่อ วิทยาวัน 2522 : 71)

เกณฑ์การให้คะแนนของ เครื่องมือ

แบบสอบถามตอนที่ 2 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายเชิงนิมิต ถ้ากลุ่มตัวอย่างกาเครื่องหมายลงในช่องที่กำหนดให้ จะมีค่าดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คะแนน

เห็นด้วย 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วย 1 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ ถ้ากลุ่มตัวอย่างกาเครื่องหมายลงในช่องที่กำหนดให้ จะมีค่าดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 คะแนน

เห็นด้วย 1 คะแนน

ไม่เห็นด้วย 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 คะแนน

การแปลความหมายในการตอบแบบสอบถามของครุฑนั้น ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยถือหลักเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ครุฑมีความคิดเห็นคล้อยตามข้อความนั้นมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ครุฑมีความคิดเห็นคล้อยตามข้อความนั้นมาก

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ครุฑมีความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้น

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ครุฑมีความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้ากลุ่มตัวอย่างการเครื่องหมาย ลงในช่องที่กำหนดค่าให้จะมีค่าดังต่อไปนี้

มากให้	3	คะแนน
ค่อนข้างมากให้	2	คะแนน
ค่อนข้างน้อยให้	1	คะแนน
ไม่เป็นปัญหาให้	0	คะแนน

การแปลความหมายในการตอบแบบสอบถามของครูนั้น ใช้มาตราส่วนประมาณค่า โดยถือหลักเกณฑ์ดังนี้

มาก	หมายถึง	ข้อความที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเสมอจนเป็นอุปสรรคต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันอย่างมาก
ค่อนข้างมาก	หมายถึง	ข้อความที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเป็นบางครั้งจนเป็นอุปสรรคต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันค่อนข้างมาก
ค่อนข้างน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ระบุนั้นแทบจะไม่เกิดขึ้นและ เป็นอุปสรรคต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันน้อยมาก
ไม่เป็นปัญหา	หมายถึง	ข้อความที่ระบุนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน

การกำหนดค่าของคะแนน

หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละข้อ แล้ววิเคราะห์คำตอบจากค่าเฉลี่ยดังนี้ (Best. 1963 : 159)

1. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

2.51 ขึ้นไป	ถือว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.51 - 2.50	ถือว่า	เห็นด้วย
0.51 - 1.50	ถือว่า	ไม่เห็นด้วย
0.00 - 0.50	ถือว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. ด้านปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

2.51 ขึ้นไป ถือว่า มาก

1.51 - 2.50 ถือว่า ค่อนข้างมาก

0.51 - 1.50 ถือว่า ค่อนข้างน้อย

0.00 - 0.50 ถือว่า ไม่เป็นปัญหา

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วทางไปรษณีย์ พร้อมกับหนังสือแนะนำตัวของผู้วิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 ชุด และให้ส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยภายใน 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยได้ส่งซองและติดแสตมป์มาให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้วย ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 366 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 90.37

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ตรวจสอบคัดเลือกความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ตรวจสอบให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อของแบบสอบถามแต่ละชุดตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. แยกแบบสอบถามตามตัวแปรที่จะศึกษา
4. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน

โดยทดสอบค่าที (t-test Independent Sample) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 2, 5

6. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) ซึ่งใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 3, 4

7. ในการที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีนิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls Method)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson. 1981 : 49)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (Ferguson. 1981 : 68)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n - 1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีสูตร t - test (Edwards. 1958 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H + S^2_L}{N_H + N_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
 $\bar{X}_H, \bar{X}_L$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง, กลุ่มต่ำ
 S^2_H, S^2_L แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง, กลุ่มต่ำ

4. การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา
 (α - Coefficient) (ทองหล่อ วิจารณ์. 2522 : 71)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left\{ 1 - \frac{S^2_i}{S^2_t} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ
 $\sum S^2_i$ แทน ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S^2_t แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

5. คำนวณค่า t -test แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
 ของคะแนนเฉลี่ยใช้สูตร (Ferguson. 1981 : 182)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left(\frac{S^2_1}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S^2_2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
	S^2_1, S^2_2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
	n_1, n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

6. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis) โดยใช้สูตร (Winer. 1971 : 185 - 186)

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
	MS_A	แทน	ค่า Mean Square ระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

ซึ่งถ้าพบว่า ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี นิวแมนส์ - คูลส์ (Newman Keuls Method) (Winer. 1971 : 210 - 218)

$$q = \sqrt{\frac{MS_w}{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน q - statistic ที่ได้จากตาราง
 MS_w แทน Mean - Square ภายในกลุ่ม
 $\tilde{n}$ แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
SS	แทน	Sum of square
MS	แทน	Mean of square
df	แทน	Degrees of Freedom
q	แทน	q - statistic

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี เสนอเป็นคำร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 6 ถึง ตาราง 10

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

2.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ลำดับความสำคัญของเบสท์ (Best. 1963 : 159)

2.2 ทดสอบความแตกต่าง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามวิธีการศึกษา โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test) และทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้วิธีของนิวแมน - คูลล์ (Newman - Keules Method)

✓ 2.3 ทดสอบความแตกต่าง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามภูมิลำเนา โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

2.4 ทดสอบความแตกต่าง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test) และทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมน - คูลล์ (Newman - Keules Method)

2.5 ทดสอบความแตกต่าง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test) และทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมน - คูลล์ (Newman - Keules Method)

2.6 ทดสอบความแตกต่าง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

2.7 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ลำดับความสำคัญของเบสท์ (Best. 1963 : 159)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยเสนอเป็นจำนวนและคำร้อยละปรากฏดังตาราง 6 ถึงตาราง 10

ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	71	19.4
ปริญญาตรี	293	80.1
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.5
รวม	366	100

จากตาราง 6 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.1 รองลงมา มีวุฒิทางการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 19.4 และมีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล	160	43.7
นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล	206	56.3
รวม	366	100

จากตาราง 7 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีภูมิภาค นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมามีภูมิภาคอยู่ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 43.7

ตาราง 8 จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	22	6.0
6 - 10 ปี	98	26.8
11 ปีขึ้นไป	246	67.2
รวม	366	100

จากตาราง 8 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 67.2 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.8 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตาราง 9 จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดเล็กมาก	79	21.6
โรงเรียนขนาดเล็ก	113	30.9
โรงเรียนขนาดกลาง	81	22.1
โรงเรียนขนาดใหญ่	93	25.4
รวม	366	100

จากตาราง 9 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 30.9 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 25.4 และอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.1 อันดับสุดท้ายอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมาก คิดเป็นร้อยละ 21.6

ตาราง 10 จำนวนและค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน

การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การจัดโครงการอาหารกลางวัน	จำนวน	ร้อยละ
เคยเข้ารับการอบรม	177	48.4
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	189	51.6
รวม	366	100

จากตาราง 10 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 51.6 และเคยเข้ารับการอบรม ร้อยละ 48.4

สรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 80.1) มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล (ร้อยละ 56.3) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ขึ้นไป (ร้อยละ 67.2) ทำงานในโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 30.9) และส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน (ร้อยละ 51.6)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน
ในโรงเรียน

2.1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของครู
เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ลำดับความสำคัญของเบสท์ ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการ
อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน	2.25	0.25	เห็นด้วย
ด้านบุคลากร	2.12	0.30	เห็นด้วย
ด้านงบประมาณ	1.94	0.32	เห็นด้วย
ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และ			
สิ่งอำนวยความสะดวก	2.42	0.36	เห็นด้วย
ด้านผลของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	2.09	0.29	เห็นด้วย
รวม	2.17	0.30	เห็นด้วย

จากตาราง 11 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยส่วนรวมมีค่าคะแนน
เฉลี่ย 2.17 และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30 เมื่อนำข้อมูลแต่ละด้านมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์
ของเบสท์ (Best. 1963 : 159) พบว่า ความคิดเห็นของครูในทุกด้าน อยู่ในระดับ เห็นด้วย
ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัด
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	71	2.14	0.20
ปริญญาตรี	293	2.17	0.22
สูงกว่าปริญญาตรี	2	2.40	0.08
รวม	366	2.23	0.21

จากตาราง 12 พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของครูที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีอยู่ในระดับสูงที่สุด
($X = 2.40$, $S.D. = 0.08$) รองลงมาได้แก่ ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี ($X = 2.17$, $S.D. = 0.22$)
และระดับต่ำสุดคือครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ($X = 2.14$, $S.D. = 0.20$)

2.2 การเปรียบเทียบการจัดโครงการอาหารกลางวัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

รายการ	df	SS	MS	F
1. ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.75	0.87	1.91
ภายในกลุ่ม	363	44.05	0.12	2.85
รวม	365	45.80		
2. ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.08	0.04	0.47
ภายในกลุ่ม	363	44.81	0.12	
รวม	365	44.89		
3. ด้านงบประมาณ				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.58
ภายในกลุ่ม	363	42.10	0.12	
รวม	365	42.22		

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	df	SS	MS	F
4. ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.13	10.4
ภายในกลุ่ม	363	46.60	0.13	
รวม	365	46.87		
5. ด้านผลของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.45	0.55
ภายในกลุ่ม	363	29.70	0.82	
รวม	365	29.79		
รวมความคิดเห็นทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.08	1.76
ภายในกลุ่ม	363	16.60	0.46	
รวม	365	16.76		

จากตาราง 13 พบว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา โดยทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดการ
อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	N	$\bar{X}$	S.D.
ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล	160	2.15	0.22
นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล	206	2.19	0.21
รวม	366	2.17	0.21

จากตาราง 14 พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล
($\bar{X} = 2.19$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่อยู่ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล ($\bar{X} = 2.15$)

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม
ภูมิสำเนา

ภูมิสำเนา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล	160	2.15	0.22	-1.69
นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล	206	2.19	0.21	

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ระหว่างครูที่มีภูมิสำเนา
อยู่นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	X	S.D.
1 - 5 ปี	22	2.20	0.24
6 - 10 ปี	98	2.18	0.21
11 ปีขึ้นไป	246	2.16	0.21
รวม	366	2.18	0.22

จากตาราง 16 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.24) รองลงมาได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.21) และระดับต่ำสุดคือครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.21) แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนดังตาราง 17

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน
 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม
 ประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	df	SS	MS	F
1. ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.04	0.56*
ภายในกลุ่ม	363	23.49	0.06	
รวม	365	23.56		
2. ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.15	1.76
ภายในกลุ่ม	363	31.42	0.09	
รวม	365	31.72		
3. ด้านงบประมาณ				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.05	0.55
ภายในกลุ่ม	363	36.70	0.10	
รวม	365	36.81		

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	df	SS	MS	F
4. ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.16	1.28
ภายในกลุ่ม	363	46.54	0.13	
รวม	365	46.87		
5. ด้านผลของโครงการอาหารในโรงเรียน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.75
ภายในกลุ่ม	363	29.67	0.08	
รวม	365	29.79		
รวมความคิดเห็นทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.03	0.73
ภายในกลุ่ม	363	16.69	0.05	
รวม	365	16.76		

จากตาราง 17 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.
โรงเรียนขนาดเล็กมาก	79	2.22	0.20
โรงเรียนขนาดเล็ก	113	2.15	0.21
โรงเรียนขนาดกลาง	81	2.20	0.21
โรงเรียนขนาดใหญ่	93	2.12	0.23
รวม	366	2.17	0.21

จากตาราง 18 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กมากอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 2.22$, S.D.= 0.20) รองลงมาคือ ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.20$, S.D.= 0.21) และครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 2.15$, S.D.= 0.21) ส่วนครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.12$, S.D.= 0.23) แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวนดังตาราง 19

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	df	SS	MS	F
1. ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน				
ระหว่างกลุ่ม	3	0.71	0.24	3.75**
ภายในกลุ่ม	362	22.85	0.06	
รวม	365	23.56		
2. ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	3	0.73	0.24	2.82*
ภายในกลุ่ม	362	31.00	0.09	
รวม	365	31.73		
3. ด้านงบประมาณ				
ระหว่างกลุ่ม	3	0.49	0.16	1.63
ภายในกลุ่ม	362	36.32	0.10	
รวม	365	36.81		

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	df	SS	MS	F
4. ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.99	0.99	8.22**
ภายในกลุ่ม	362	43.88	0.12	
รวม	365	46.87		
5. ด้านผลของโครงการอาหารในโรงเรียน				
ระหว่างกลุ่ม	3	0.33	0.11	1.35
ภายในกลุ่ม	362	29.46	0.08	
รวม	365	29.79		
รวมความคิดเห็นทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	3	0.56	0.19	4.16**
ภายในกลุ่ม	362	16.20	0.04	
รวม	365	16.76		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{3,362} = 3.38$)

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{3,362} = 2.65$)

จากตาราง 19 พบว่า ครูที่ทำงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 4.16$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณและด้านผลของโครงการอาหารกลางวัน ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน ด้านบุคลากร และด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยวิธีของ นิวแมน คูลส์ (Newman Keules Method) ปรากฏดังตาราง 20 ถึงตาราง 23

ตาราง 20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้านการจัดดำเนินการ โครงการอาหารกลางวัน	$\bar{X}$	โรงเรียน ขนาดเล็กมาก	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
โรงเรียนขนาดเล็กมาก	2.28	-	0.01	0.02	0.11*
โรงเรียนขนาดเล็ก	2.27	-	-	0.01	0.10*
โรงเรียนขนาดกลาง	2.26	-	-	-	0.09*
โรงเรียนขนาดใหญ่	2.17	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า รายคู่ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กมากกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูในโรงเรียนขนาดกลางกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านบุคลากร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่

ด้านบุคลากร	$\bar{X}$	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดเล็กมาก
		2.05	2.12	2.12	2.18
โรงเรียนขนาดใหญ่	2.05	-	0.07	0.07	0.13*
โรงเรียนขนาดกลาง	2.12	-	-	0.00	0.06
โรงเรียนขนาดเล็ก	2.12	-	-	-	0.06
โรงเรียนขนาดเล็กมาก	2.18	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดเล็กมากกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22: การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่

ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดเล็กมาก
		2.32	2.37	2.50	2.53
โรงเรียนขนาดเล็ก	2.32	-	0.05	0.18*	0.21*
โรงเรียนขนาดใหญ่	2.37		-	0.13*	0.16*
โรงเรียนขนาดกลาง	2.50			-	0.03
โรงเรียนขนาดเล็กมาก	2.53				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และครูในโรงเรียนขนาดกลางกับครูในโรงเรียนขนาดเล็กมาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน ส่วนรายคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยส่วนรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน		โรงเรียน ขนาดใหญ่ 2.12	โรงเรียน ขนาดเล็ก 2.15	โรงเรียน ขนาดกลาง 2.20	โรงเรียน ขนาดเล็กมาก 2.22
	$\bar{X}$				
โรงเรียนขนาดใหญ่	2.12	-	0.03	0.08*	0.10*
โรงเรียนขนาดเล็ก	2.15		-	0.05	0.07
โรงเรียนขนาดกลาง	2.20			-	0.02
โรงเรียนขนาดเล็กมาก	2.22			-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดเล็กมากกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และรายคู่ ครูในโรงเรียนขนาดกลางกับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน

การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การจัดโครงการอาหารกลางวัน	N	$\bar{X}$	S.D.
เคยเข้ารับการอบรม	177	2.19	0.21
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	189	2.15	0.22
รวม	366	2.17	0.22

จากตารางที่ 24 พบว่าครูที่เคยเข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนประถมศึกษา ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 0.21) มากกว่าครูที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.22) ,

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน

การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การจัดโครงการอาหารกลางวัน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
เคยเข้ารับการอบรม	177	2.19	0.21	2.15*
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	189	2.15	0.22	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = \pm 1.96$)

จากตาราง 25 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ระหว่างครูที่เข้ารับการอบรมกับครูที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.15$) กล่าวได้ว่าครูที่เคยเข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันต่างจากครูที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการจัดดำเนินโครงการอาหารกลางวัน	0.83	0.54	ค่อนข้างน้อย
ด้านบุคลากร	0.65	0.58	ค่อนข้างน้อย
ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และ			
สิ่งอำนวยความสะดวก	0.78	0.71	ค่อนข้างน้อย
ด้านงบประมาณ	0.74	0.70	ค่อนข้างน้อย
รวม	0.75	0.63	ค่อนข้างน้อย

จากตาราง 26 พบว่า ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยส่วนรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ย
0.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ซึ่งกล่าวได้ว่าครูมีปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวัน
ในโรงเรียนค่อนข้างน้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ครูส่วนใหญ่ ($X = 2.17$) เห็นด้วยกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูนั้น ครูที่มีวุฒิทางการศึกษา ภูมิสำเนาและประสบการณ์
ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันทุกด้านไม่แตกต่าง
กัน ในส่วนขนาดของโรงเรียนนั้นโดยส่วนรวม ครูที่ทำงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกัน และครูที่เคยและไม่เคยเข้ารับการ

อบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้น จะพบว่าประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ น้อยมาก ($x = 0.75$) จึงกล่าวได้ว่า การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้นไม่เป็นปัญหา

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ตามวิถีทางการศึกษา ภูมิสำเนา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน
3. เพื่อทราบปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 9 อำเภอ กับอีก 1 กิ่งอำเภอ ได้จำนวนครู 366 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของครู แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ วุฒิทางการศึกษา ภูมิสำเนา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาจำนวนร้อยละ สถานภาพทั่วไปของครู แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

3. หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน สภาพปัญหา การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน โดยทดสอบค่า t (t - test Independent Sample) ใช้ทดสอบสมมุติฐานข้อ 2 และข้อ 5

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) ซึ่งใช้ทดสอบสมมุติฐานข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 4

6. ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ นิวแมน คูลล์ (Newman Keuls Method)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับ เห็นด้วย
2. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาดำเนินการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีภูมิสำเนาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ไม่แตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ไม่แตกต่างกัน
5. ครูที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ครูที่เคยและไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. ครูพบปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาค่อนข้างน้อย

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 0.30) ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดโครงการอาหารกลางวัน มีความมุ่งหมายที่จะให้เด็กนักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการอย่างเพียงพอแก่ความต้องการของร่างกาย อันจะทำให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพที่ดีจนเกิดพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม เมื่อนักเรียนมีสุขภาพที่ดีแล้วก็จะสามารถศึกษาเล่าเรียนและประกอบกิจการงานในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตต่อไป นอกจากนี้แล้ว โครงการอาหารกลางวันยังจะช่วยประหยัดเงินของนักเรียนในการซื้ออาหารกลางวันรับประทาน เนื่องจากราคาอาหารของโครงการอาหารกลางวันถูกกว่าปกติ และได้มุ่งหวังกำไรแล้วยังมุ่งที่จะช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนให้มี

โอกาสได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างทั่วถึง ดังจากการศึกษาของ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 98) พบว่าโรงเรียนส่วนมากมีนักเรียนที่ไม่มีเงินจ่ายค่าอาหารกลางวัน หรือนักเรียนที่ขาดแคลนมากกว่า 20 คน (ร้อยละ 67) โดยทางโรงเรียนจะให้การสงเคราะห์อาหารกลางวันแก่เด็กเหล่านี้ โดยการให้ทำงานช่วยเหลือโครงการอาหารกลางวันเพื่อแลกเปลี่ยนกับอาหารกลางวัน เช่น ล้างจานและเก็บกวาดโต๊ะโรงอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว โรงเรียนมักจะได้ประโยชน์จากการจัดโครงการอาหารกลางวันในด้านการสร้างความสามัคคี และการประสานงานที่ดีของบุคลากรในโรงเรียนอีกด้วย จากการที่ครูในโรงเรียนมีความเข้าใจและเล็งเห็นถึงประโยชน์ของโครงการอาหารกลางวันเป็นอย่างดีนี้เอง ประกอบกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ไปยังครูและบุคคลต่าง ๆ ในชุมชนอย่างรวดเร็วและทั่วถึง ทำให้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของภาวะโภชนาการของเด็ก โดยการนำเอา กลวิธี หลักการและแนวทางการสาธารณสุขมูลฐานมาใช้ในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้นักเรียนเกิดเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติจนเกิดความเคยชินและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงได้รับความร่วมมือในการจัดโครงการอาหารกลางวันจากครูและบุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน ดังข้อมูลจากการศึกษาของ วรากร วราอัศวาดี (2526 : 83) พบว่าโรงเรียนส่วนมากได้รับความร่วมมือในการจัดโครงการอาหารกลางวันจากครูเป็นอย่างดี และได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในระดับปานกลางแล้ว โรงเรียนยังได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จากผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (จำรัส นองมาก และคณะ, 2526 : 22) ที่จะขยายโครงการอาหารกลางวัน โดยการพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและรณรงค์ที่จะขอความช่วยเหลือจากภาคเอกชน อีกทั้งยังได้ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับโครงการอาหารกลางวันในแต่ละโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งการจัดโครงการอาหารกลางวันจะประสบผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากความต้องการและความพร้อมของโรงเรียนและชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นไปตามหลักการและวิธีการจัดโครงการอาหารกลางวันอย่างถูกต้อง จากการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับที่ครูมีความรู้ ความเข้าใจจุดมุ่งหมายและการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันเป็นอย่างดี จึงทำให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิภาวี เกตุศิริ (2528 : 66) พบ

ว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันเป็นไปในทางบวก หรือในระดับมาก สอดคล้องกับ สานิต อ่องรุ่งเรือง และสุภา จันทรพิทักษ์ (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูมีคะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติเห็นด้วยกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย และยัง สอดคล้องกับ สายใจ เจียมสุวรรณ (2532 : 86) พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับดี

2. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่ม พบว่าครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี $X = 2.40$ ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี $X = 2.17$ และครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี $X = 2.14$ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาจะช่วยทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจมีเจตคติอันจะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะในเรื่องของสุขภาพที่บุคคลต้องหมั่นศึกษาหาความรู้้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องและส่งผลถึงการมีสุขภาพที่ดีได้ ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาความคิด ตลอดจนเกิดการค้นคว้าในเรื่องที่ตนปฏิบัติ ทั้งในหน้าที่การงาน และสิ่งที่ตนเองมีความสนใจ ในเรื่องการจัดโครงการอาหารกลางวันก็เช่นเดียวกัน ครูที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีก็มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้ในการจัดโครงการอาหารกลางวันมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้เด็กนักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันในปริมาณที่เพียงพอ และมีคุณค่าทางโภชนาการในราคาประหยัด สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนก็ให้การสงเคราะห์ได้รับประทานอาหารโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญ สามารถหาหลักการปฏิบัติทางโภชนาการไปใช้ในวิถีประจำวันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาทุกระดับ ต่างก็ให้ความสำคัญต่อปัญหานี้เช่นกัน แต่ผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีก็จะตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนทราบและเข้าใจปัญหาโภชนาการเป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นปัญหาที่สำคัญในระดับประเทศ อีกทั้งยังมีการค้นคว้าหาความรู้ อย่างสม่ำเสมอ ดังจากการศึกษาของ สานิต อ่องรุ่งเรือง และสุภา จันทรพิทักษ์ (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับของการศึกษามีผลต่อความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติทางด้านโภชนาการโดยระดับการศึกษาที่สูงกว่า จะมีเจตคติดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า ดังจากการศึกษาของ สุพัตรา ไทวัน (2532 : 105) พบว่า มารดาที่จบอนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติสูงกว่า

มารดาที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และไม่ได้เรียนหนังสือหรือเรียนไม่จบประถมศึกษา และจากการศึกษาของ อัญชลี เมธีสาพร (2526 : 95) พบว่า มารดาที่มีการศึกษาสูงจะมีเจตคติดีกว่ามารดาที่มีการศึกษาต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก็มีประสบการณ์ในการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันอยู่แล้ว อีกทั้งยังได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการโครงการอาหารกลางวันเป็นอย่างดี ทั้งครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี จึงมีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันเป็นอย่างดี แต่ครูที่มีวุฒิสองก็มีความคิดเห็นที่ดีกว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาดำกว่า ซึ่งเป็นไปตามหลักของการจัดการศึกษา แต่ก็ไม่ต่างกันมากนัก จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาดำกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 99) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษาดำกว่ามีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สายใจ เจียมสุวรรณ (2532 : 89) พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีภูมิสำเนาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน (ครูที่อยู่ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล $\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.22) และครูที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล $\bar{X} = 2.19$, S.D. = 0.21 ทั้งนี้เนื่องจากว่าในปัจจุบันเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างทันสมัยและมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นสื่อที่จะเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการจัดโครงการอาหารกลางวันที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาลหรือนอกเขตเทศบาลได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังมีนโยบายในการขยายโครงการการจัดอาหารกลางวันในเขตชนบท หรือนอกเขตเทศบาล หรือนอกเขตสุขาภิบาลเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งในการจัดโครงการอาหารกลางวันในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลก็มีการประสานงานให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือ และปรับปรุงการจัดดำเนินงานซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยน พุดคุยสัมมนาในการจัดโครงการอาหารกลางวันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้แล้ว หน่วยงานต่าง ๆ ยังได้จัดการศึกษาอบรม สัมมนาให้แก่ครูในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลในชนบทห่างไกล จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ครูที่มีภูมิสำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุพัตรา ไตรวัน (2532 : 108) พบว่ามารดาที่มีภูมิสำเนาแตกต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของเคเล (Kele,

1980 : 3808-A) พบว่า นักเรียนในชนบทและนักเรียนชานเมืองมีภาวะโภชนาการไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน (ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี มีค่า $\bar{X} = 2.20$ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มีค่า $\bar{X} = 2.18$ และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไปมีค่า $\bar{X} = 2.16$) ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญศรี ลักขณงาม (2527 : 99) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ รังสี เพ็งใหญ่ (2532 : 109) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าครูที่ทำงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนมีการทำงานร่วมกันมาโดยตลอด ทั้งทางด้านการวางแผน การจัดดำเนินการ โดยทางโรงเรียนจะตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน ตามนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 15) ซึ่งกรรมการดังกล่าวนี้ก็จะประกอบไปด้วยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันออกไป โดยคณะกรรมการเหล่านี้ก็จะต้องมีการวางแผน ประชุมปรึกษาหารือและร่วมจัดดำเนินการ ควบคุมดูแล และช่วยแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งในโรงเรียนของตนเองและในระหว่างโรงเรียน ทำให้บุคลากรจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันมีความสามัคคี เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน นอกจากนี้แล้วสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ก็ได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอาหารกลางวันแก่ครูอย่างทั่วถึง จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันแล้วยังพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปี ขึ้นไป ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจากว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี กำลังเป็นวัยที่เริ่มทำงานใหม่ กำลังเรียนรู้งานที่ได้รับมอบหมายใหม่ ๆ ด้วยความสนใจ เนื่องจากจะเป็นผลงานที่สำคัญต่อไปในอนาคต จึงมีความกระตือรือร้นในการทำงาน อีกทั้งยังไม่ค่อยมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในหน้าที่มากนัก เมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า โดยเฉพาะ

กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไปนั้น เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และความรู้ความสามารถในการทำงานมากและยังอยู่ในตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้นในระดับผู้บริหาร จึงต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบงานในด้านอื่น ๆ มากขึ้นตามไปด้วย ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี กำลัง เป็นปัจจัยที่อยู่ระหว่างการเตรียมตัวที่จะมีหน้าที่ในการงานที่สูงขึ้นไปในอนาคตอันใกล้ ก็จะต้องมีหน้าที่ และความรับผิดชอบมากกว่าในอดีต และจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานใหม่ ๆ ที่ได้รับมอบหมายเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นวัยที่ผ่านประสบการณ์การจัดโครงการอาหารกลางวันมาแล้ว จึงมีความรู้และความเข้าใจในการจัดดำเนินโครงการอาหารกลางวันเป็นอย่างดี จากภาวะการดังกล่าวมานี้จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันน้อยกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี แต่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันนี้ก็มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันกันอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันอย่างใกล้เคียงกัน จนไม่พบความแตกต่างกัน

5. ครูที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าครูที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมาก โดยครูในโรงเรียนขนาดเล็กมาก ($\bar{X} = 2.22$) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 2.20$) และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.12$) จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 98) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีเจตคติต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กมากมีบุคลากรซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียนมีจำนวนน้อยทำให้การประสานงาน การประชาสัมพันธ์ และการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนเป็นไปด้วยความสัมพันธที่ดี มีความสะดวก รวดเร็วและคล่องตัวในการดำเนินงาน ทำให้เกิดความเข้าใจ เกิดความร่วมมือ รวมทั้งมีเจตคติต่อการจัดดำเนินโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน นอกจากนี้แล้วโรงเรียนขนาดเล็กมากมักจะมีภูมิสำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลหรือในชนบทที่อยู่นอกเมืองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญและให้ความสนใจในการที่จะแก้ปัญหาโภชนาการ โดยเฉพาะในเขตชนบท

ที่อยู่ทางไกลความเจริญ ดังในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2524 : 342-343) ที่ระบุว่ามุ่งพัฒนาประชาชนในพื้นที่ชนบทยากจน เพื่อแก้ปัญหาความยากจน โดยมีเป้าหมายที่จะให้บริการทางโภชนาการแก่เด็ก อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ก็ได้ตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับนี้ โดยได้กำหนดให้มีการขยายการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยเฉพาะในเขตชนบทยากจนมากขึ้น และทางสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (จำรัส นองมาก และคณะ. 2526 : 22) ได้มีนโยบายเร่งด่วนในการขยายโครงการอาหารกลางวันโดยพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น อีกทั้งยังให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดโครงการอาหารกลางวันอีกด้วย ซึ่งในโรงเรียนขนาดเล็กมากก็จะอยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับความช่วยเหลือดังกล่าวจากสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้แล้วในปัจจุบันเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการติดต่อสื่อสาร ทำให้การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็กมากในชนบทให้บุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ เกิดความสนใจและให้ความช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กมากขึ้น จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมากสามารถดำเนินโครงการอาหารกลางวันได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีเจตคติที่ดีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันเพิ่มมากขึ้น สำหรับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่นั้นค่อนข้างที่จะมีความพร้อมในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ งบประมาณ จึงทำให้ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันเท่าที่ควร จากเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ครูที่ทำกำรสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ รังสี เพ็ญใหญ่ (2532 : 109) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ครูที่เคยและไม่เคยเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่เคยเข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าครูที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการอบรมการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกระทรวง

มหาวิทยาลัย เป็นต้น ที่ได้พยายามจัดดำเนินการอบรมอย่างสม่ำเสมอ โดยในการจัดอบรมก็จะมีการเตรียมศึกษาปัญหา การหาวิธีการเสนอรูปแบบ การนำเอากลวิธี หลักการ และการสาธารณสุขมูลฐานมาใช้เพื่อให้ครูสามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถลงมือปฏิบัติจนเกิดความเคยชินและสามารถนำสิ่งเหล่านั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จากการเข้ารับการอบรมของครูในเรื่องการจัดโครงการอาหารกลางวันต่าง ๆ ทำให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันได้อย่างเหมาะสมตามหลักการที่ถูกต้อง มีวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ ในการดำเนินงาน นอกจากนี้แล้วครูที่เข้ารับการอบรมยังได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดโครงการอาหารกลางวันจากผู้ทรงคุณวุฒิ และครูที่มีประสบการณ์ในแต่ละโรงเรียนซึ่งกันและกัน และเมื่อครูได้เข้ารับการอบรมแล้ว ครูก็ยังได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการ คำแนะนำแก้ไขจากหน่วยงานที่ให้การอบรมเป็นอย่างดี ในขณะที่ครูไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ไม่ได้รับความรู้ใหม่ ๆ มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ อีกทั้งยังขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิและครูในโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งครูที่ไม่ได้รับการอบรมที่มีปัญหาในการจัดดำเนินงานก็จะต้องใช้ความรู้ความสามารถเท่าที่ตนเองมีอยู่ในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลานานในการแก้ปัญหานาน และอาจจะแก้ไขไปในทางที่ลองผิดลองถูกอีกด้วย จากสภาพการณ์ดังกล่าว จึงทำให้ครูที่เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นที่ดีกว่าครูที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ครูพบปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาค่อนข้างน้อย ($X = 0.75$, $S.D. = 0.63$) ทั้งโดยส่วนรวมและในแต่ละด้าน ซึ่งเรียงตามลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ($\bar{X} = 0.83$, $S.D. = 0.54$) ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 0.78$, $S.D. = 0.71$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 0.74$, $S.D. = 0.70$) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 0.65$, $S.D. = 0.58$) ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้แยกอภิปรายในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน โดยครูพบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าครูเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันมาก่อนแล้ว ทำให้มีความรู้และเข้าใจปัญหาการดำเนินงานเป็นอย่างดี และสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้โดยประสบการณ์ในอดีต ดังข้อมูลจากการศึกษาของ

เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 94) พบว่า โรงเรียนส่วนมากมีประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนมากก่อนแล้วประมาณ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.5 นอกจากนี้แล้วโรงเรียนยังได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างเป็นระบบ และถูกต้องตามหลักการจัดโครงการ นอกจากนั้น เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 94) ยังพบอีกว่า โรงเรียนส่วนมากดำเนินงานแบบตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันถึงร้อยละ 73.6 และสอดคล้องกับ วรากร วราอัศวปติ (2526 : 42) พบว่า โรงเรียนมีคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันร้อยละ 89 : 39 และครูที่จัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนยังเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็มีฝ่ายอบรมเผยแพร่เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการแก่ครูในโรงเรียน ซึ่งกระทำการอบรมในทุกภูมิภาคและในแต่ละโรงเรียนเป็นประจำ และจากการศึกษาในครั้งนี้ยังพบว่าครูเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันถึงร้อยละ 48.4 ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 94) ที่พบว่าโรงเรียนส่วนมากผ่านการอบรมการจัดโครงการอาหารกลางวันมาแล้วร้อยละ 62.6 ซึ่งการอบรมเรื่องอาหารและโภชนาการในการจัดโครงการอาหารกลางวันสามารถทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันมากขึ้น ดังจากการศึกษาของ สวนิต อ่องรุ่งเรือง และ สุภา จันทรพิทักษ์ (2528 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการอบรมมีผลต่อความรู้ เจตคติและการปฏิบัติทางด้านโภชนาการแก่ครู และนอกจากนี้แล้วในการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันยังได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรอื่น ๆ ตลอดจนหน่วยงานทั้งทางภาครัฐบาลและเอกชน ในการให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือให้การจัดดำเนินงานประสบความสำเร็จ ดังจากการศึกษาของ วรากร วราอัศวปติ (2526 : 83) พบว่า โรงเรียนส่วนมากได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารในระดับปานกลาง และสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ยังอยู่ใกล้ตลาด ทำให้สามารถซื้ออาหารเพื่อนำมาประกอบอาหารได้อย่างสะดวก และยังได้รับความร่วมมือจากบุคคลภายนอกที่เข้ามาค้าขายอาหารในโรงเรียนส่วนใหญ่มักจะเลิกกิจการเพื่อเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้ขายอาหารกับนักเรียนในราคาถูก และมีคุณภาพ แต่ก็มีพ่อค้าแม่ค้าบางส่วนที่ยังคงขายอาหารแข่งขันกับทางโรงเรียน เนื่องจากยังไม่หมดสัญญา ซึ่งสอดคล้องกับ อุดมศิลป์ ศรีสมบูรณ์ (2522 : 136) พบว่าพ่อค้าแม่ค้าที่ขายอาหารในโรงเรียนได้เลิกกิจการลง จากเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ครูมีปัญหาในการจัดโครงการ

อาหารกลางวันด้านการดำเนินงานค่อนข้างน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิภาวี เกตุศิริ (2528 : 66) พบว่าครูมีปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันด้านการจัดดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของ รังสี เพ็งใหญ่ (2532 : 107) พบว่าครูหัวหน้ารับผิดชอบโครงการจัดอาหารกลางวันมีปัญหาในการจัดโครงการด้านดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยครูมีปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวัน ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์-และสิ่งอำนวยความสะดวกค่อนข้างน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ รังสี เพ็งใหญ่ (2532 : 108) พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครูมีปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันด้านอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับ วิภาวี เกตุศิริ (2528 : 67) พบว่า ผู้บริหารและครูมีปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากว่า ในปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดโครงการอาหารกลางวันอย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 จนถึงฉบับที่ 6 ในปัจจุบันได้กำหนดให้มีเรื่องอาหารและโภชนาการและได้ถือเป็นปัญหาเร่งด่วน และโดยเฉพาะในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2527 : 418) ยังได้ระบุให้ส่งเสริมการผลิตอาหารในโรงเรียนเพื่อใช้ประกอบอาหารกลางวัน อีกทั้งมีการเผยแพร่ข่าวสารที่รวดเร็วและทันสมัย อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารต่าง ๆ เป็นต้น ให้ประชาชนได้ทราบ นอกจากนี้แล้วสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (จรัส นองมากและคณะ, 2526 : 22) ได้ขยายโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนโดยถือเป็นนโยบายที่เร่งด่วน โดยพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและรณรงค์ที่จะขอความช่วยเหลือจากภาคเอกชนให้สนับสนุนโครงการนี้มากขึ้นโดยที่ผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ที่จะต้องนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อลดปัญหาโภชนาการที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบัน ได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาทางด้านการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันทั้งโรงเรียนกำลังประสบอยู่กับผู้ปกครองและชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กลุ่มพลังต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้ทราบ จึงทำให้บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดสร้างอาคารสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่โรงเรียน ดังจากการศึกษาของ วรากร วราอัสวดี และคณะ (2526 : 83) พบว่าโรงเรียนส่วนมากได้รับความร่วมมือ

จากผู้ปกครองร้อยละ 58.65 นอกจากนี้แล้ว บุคลากรในโรงเรียนยังได้หาแนวทางในการแก้ไข โดยใช้สถานที่และอุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น ใช้ใต้ถุนอาคารเรียน บ้านพักครู รั้วไม่ห้องเรียน ระเบียงอาคาร และการจัดเวลาให้เด็กรับประทานอาหารไม่ตรงกันเพื่อแก้ปัญหาการขาดโรงอาหาร ส่วนด้านปริมาณน้ำดื่ม น้ำใช้ของโรงเรียน จากการศึกษาของ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 92) พบว่าโรงเรียนมีน้ำดื่ม น้ำใช้ มีวัสดุเครื่องครัวและภาชนะที่ใช้บริการอาหารเพียงพอ นอกจากนี้แล้วยังพบว่าในโรงเรียนจะมีกลุ่มนักเรียนที่เรียนเรื่องการเกษตรตามหลักสูตร และโรงเรียนยังมีเนื้อที่สำหรับทำการเกษตรมากกว่า 1 ไร่ ถึงร้อยละ 78 จากเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ครูมีปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านงบประมาณ โดยครูพบปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันด้านงบประมาณค่อนข้างน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิภาวี เกตุศิริ (2528 : 66) พบว่าครูมีปัญหาด้านการจัดโครงการอาหารกลางวันด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง และรังสี เพ็งใหญ่ (2532 : 107) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน พบปัญหาด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการจัดโครงการอาหารกลางวันได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านการประกอบการโดยใช้บุคลากรในโรงเรียนซึ่งได้แก่ครูและนักเรียนนั่นเอง นอกจากนี้แล้วสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 32) ได้ให้การจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับโรงเรียนที่ล้มเลิกหรือขาดทุน แต่ถ้าโรงเรียนมีความประสงค์จะจัดอีกก็จะได้รับการสนับสนุน และโรงเรียนจะต้องระดมทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานในชุมชนมีความคิดเห็นที่ดีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันอยู่แล้ว จึงทำให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี ดังจากการศึกษาของ วรากร วราอัศวปติ (2526 : 83) พบว่าโรงเรียนส่วนมากได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองปานกลาง และสายใจ เจียมสุวรรณ (2532 : 87) พบว่า ผู้ปกครองให้ความร่วมมือและความคิดเห็นต่อโครงการอาหารกลางวันในระดับดี และอีกประการหนึ่งก็คือ การที่โรงเรียนได้จัดโครงการอาหารกลางวันบริการแก่นักเรียนทุกวันที่เปิดเรียน ซึ่งก็จะทำให้โรงเรียนสามารถจำหน่ายอาหารได้เป็นประจำ ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนใช้จ่ายในโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งตรงกับการศึกษาของ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 95) พบว่าโรงเรียนส่วนมากจัดบริการจำหน่ายอาหารทุกวันที่เปิดเรียนร้อยละ 58.58 ซึ่งสอดคล้องกับ วรากร วราอัศวปติ (2526 : 54) พบว่าโรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันทุกวัน ร้อยละ 72.97

ซึ่งการจัดการบริการอาหารกลางวันแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องนี้ก็จะสามารถลดต้นทุนการผลิต มีวัสดุ และสินค้าที่จะนำมาจำหน่ายในวันรุ่งขึ้นได้อย่างเป็นปกติ ทำให้ลดต้นทุนการผลิตลงและมีเงินทุนหมุนเวียนมากขึ้นได้ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน นั้นมิได้มุ่งหวังกำไร แต่มุ่งที่จะให้เด็กได้กินอาหารที่มีคุณค่าอย่างเพียงพอต่อความต้องการ โดยโรงเรียนจะได้รับทุนในการจัดอาหารกลางวัน ดังนั้นโรงเรียนจึงไม่จำเป็นต้องกังวลเรื่องขาดทุนมากนัก เพียงแต่มุ่งหวังที่จะให้โครงการนี้สามารถดำเนินการต่อไปได้เท่านั้น นอกจากนี้โรงเรียนยังจะต้องให้การส่งเสริมเคราะห้เด็กนักเรียนที่ขาดแคลนไม่มีอาหารกลางวันรับประทานโดยทำงาน แลกเปลี่ยน และจากการศึกษาของ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 98) พบว่าโรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมากกว่า 20 คน ซึ่งจากการที่โรงเรียนจะต้องยึดมั่นในหลักการให้ความช่วยเหลือนักเรียนและมิได้มุ่งหวังผลกำไรมากนัก จึงทำให้โรงเรียนสามารถจัดโครงการอาหารกลางวันต่อไปได้ด้วยการสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ของชุมชน จากสภาพการณ์เอง จึงทำให้โรงเรียนส่วนมากจัดโครงการอาหารกลางวันคุ่มทุนหรือขาดทุนบ้างเล็กน้อย ร้อยละ 29.5 (เพ็ญศรี ลักษณะงาม. 2527 : 95) และจากการศึกษาของ วรากร วราอัศวปติ (2526 : 61) พบว่าโรงเรียนสามารถจัดโครงการอาหารกลางวันได้กำไรเล็กน้อย ร้อยละ 29.5 จากเหตุผลที่กล่าวมานี้เอง จึงทำให้ครูมีปัญหในการจัดโครงการอาหารกลางวันด้านงบประมาณค่อนข้างน้อย

ด้านบุคลากร โดยครูมีปัญหการจัดโครงการอาหารกลางวันด้านบุคลากรค่อนข้างน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ รังสี เฟิงใหญ่ (2532 : 108) ที่กล่าวว่า ครูพบปัญหในการจัดโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าคนส่วนใหญ่ทั้งในโรงเรียน และชุมชนได้ตระหนัก และเล็งเห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ของโครงการอาหารกลางวันที่จะเกิดแก่นักเรียนโดยตรงในการลดภาวะและปัญหาทางด้านโภชนาการ และยังได้ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนทางด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ การจัดดำเนินงาน อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น ดังจากการศึกษาของ เพ็ญศรี ลักษณะงาม (2527 : 96-97) พบว่าโรงเรียนส่วนมากได้รับความร่วมมือจากครูอย่างดี ร้อยละ 62.09 และยังได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารในระดับปานกลาง นอกจากนี้แล้วโรงเรียนยังได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ดังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 15) ได้ระบุว่าเพื่อให้การจัดโครงการอาหารกลางวันได้ผลบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โรงเรียนควร

จะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา เพื่อปฏิบัติตามนโยบาย จุดมุ่งหมาย ควบคุมดูแลให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งให้การสนับสนุนความช่วยเหลือ เพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ร่วมกันวางแผน การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ วรากร วราอัศวปติ (2526 : 42) พบว่าโรงเรียนมีคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันร้อยละ 89.39 โดยคณะกรรมการจะจัดทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น จัดทำบัญชีรับ-จ่าย และซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพ็ญศรี ลักษณะงาม พบว่า โรงเรียนมีคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันเป็นผู้จัดทำบัญชีรับ - จ่าย ถึงร้อยละ 74.53 (เพ็ญศรี ลักษณะงาม. 2527 : 95) ซึ่งการรับบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันประกอบอาหารได้ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ อีกทั้งยังให้นักเรียนได้มาศึกษาปฏิบัติกิจกรรม โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนวิชาหัตถศึกษาหรือการเรือน และยังให้นักเรียนที่ขาดแคลนเข้ามาช่วยทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนกับอาหารกลางวัน ซึ่งคณะกรรมการก็ได้จัดบริหารงานทางด้านบุคลากรเป็นอย่างดี จากเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ครูมีปัญหการจัดโครงการอาหารกลางวันค่อนข้างน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ครูมีความเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับเห็นด้วยและพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันค่อนข้างน้อย ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่ดีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้น ที่จะได้ช่วยกันสนับสนุนการจัดอบรมเพื่อกระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดโครงการอาหารกลางวันมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาความคิดเห็นที่ดีต่อโครงการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป อันจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการจัดโครงการอาหารกลางวันให้ประสบผลสำเร็จได้ เนื่องจากเมื่อครูมีความรู้ เจตคติที่ดีแล้วก็จะสามารถไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมด้วยความจริงจัง จนสามารถที่จะทำการจัดโครงการอาหารกลางวันมีปัญหาน้อยที่สุด หรือไม่มีปัญหาเลย ซึ่งจะส่งผลให้เด็กนักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าและปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และจะทำให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่

2. โรงเรียนควรจะมีการสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีให้มากยิ่งขึ้นเพื่อนำเอาความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการศึกษามาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพโรงเรียนของตนได้ เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงก็จะมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันมากยิ่งขึ้น

3. หน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย ตลอดจนหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดโครงการอาหารกลางวัน เป็นต้น ควรจะได้มีการกระตุ้น ควบคุมตรวจตรา ดูแลให้การศึกษาอบรมแก่ครูที่ยังไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูที่ได้รับการอบรมมีเจตคติต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าครูที่ไม่ได้รับการอบรม และควรจะมีไปในกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก เช่น มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป หรือครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 5-10 ปี ให้มากขึ้น เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าครูมีประสบการณ์มาก มีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ทั้งนี้ก็เพื่อให้ครูทุกคนมีความสามัคคี ร่วมมือในการทำงานด้วยความเต็มใจ อันจะทำให้โครงการประสบผลสำเร็จได้

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ให้ความสนใจในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนขนาดใหญ่มากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันดีกว่าครูที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้ก็เพราะว่าในโรงเรียนขนาดใหญ่แม้ว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว อาจจะมีผู้ปกครองเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีทำให้เด็กไม่มีปัญหาเรื่องอาหารกลางวัน แต่ก็ยังมีเด็กจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาหรือขาดแคลนอาหารกลางวัน โดยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ นอกจากนี้แล้ว เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ก็อาจจะซื้ออาหารที่ไม่มีประโยชน์และคุณภาพต่อร่างกายเท่าที่ควร เนื่องจากขาดการดูแลเอาใจใส่จากบุคลากรต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

5. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจะได้จัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อติดตามและประเมินผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทั้งในระดับโรงเรียน อำเภอ จังหวัด เพื่อนำข้อคิดวิธีการและปัญหาต่าง ๆ มาปรับปรุงให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันอย่างแท้จริง

6. โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์และ เผยแพร่การจัดโครงการอาหารกลางวันให้ ชุมชนได้ทราบและ เข้าใจจุดมุ่งหมายในการจัดโครงการที่ถูกต้อง เพื่อให้ชุมชนได้ให้การสนับสนุน ทั้งทางด้านบุคลากร และด้านงบประมาณให้กับโรงเรียนในการจัดโครงการอาหารกลางวัน ให้ สามารถดำเนินต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความคิดเห็น สภาพปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งของครู นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการที่รับผิดชอบในการ จัดโครงการอาหารกลางวัน ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด เขตการศึกษาและระดับประเทศ

2. ควรมีศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับประทานอาหารกลางวัน กับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนโดยการทดลองแบ่งกลุ่ม การทดลองเป็นเด็กที่ได้รับประทานอาหารกลางวัน กับเด็กที่ไม่ ได้รับประทานอาหารกลางวันว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างไร

3. ควรมีศึกษาถึงการสนับสนุนและการให้ความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานในชุมชนที่ มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน เช่น พระสงฆ์ คณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่ม แม่บ้าน สาธารณสุขตำบล อำเภอ จังหวัด โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง กลุ่มโรงเรียน เป็นต้น

4. ควรมีศึกษากิจการติดตามผลและการประเมินผลการจัดโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนว่าสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

5. ควรมีศึกษารูปแบบวิธีการในการจัดโครงการอาหารกลางวันที่เหมาะสม ในการจัด โครงการอาหารกลางวันในแต่ละท้องถิ่น เพื่อกำหนดรูปแบบที่ดีและมีประสิทธิภาพในการจัดโครงการ อาหารกลางวันในระดับอำเภอ จังหวัด และระดับประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

เกษม ศิริสัมพันธ์. "การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมไทย," ใน สรุปการบรรยายทางวิชาการปี 2526.

หน้า 3. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

โกรสิทธิ์ ดันติศิริพันธ์ และพัฒน์ วินิจจะกุล. "โภชนาการและภาวะสังคม : ปัญหาโภชนาการ

ในประเทศไทย," โภชนาการสาร. 16 (2-3) : 149 ; เมษายน-กันยายน 2525.

โกรสิทธิ์ ดันติศิริพันธ์. "บทบาทของกัวเหลียงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน," โภชนาการสาร.

15 (1) : 47 ; มกราคม-มีนาคม 2524.

การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี, สำนักงาน. สถิติข้าราชการ ลูกจ้างประจำโรงเรียน.

สุพรรณบุรี : ฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี 2531.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือบริหารโครงการอาหารกลางวัน.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530.

_____. คู่มือบริหารโครงการอาหารกลางวัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.

_____. คู่มือจัดกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527.

_____. การประชุมคณะอนุกรรมการโครงการอาหารกลางวัน. ลงวันที่ 11 มกราคม 2526.
อัดสำเนา.

_____. คู่มือเฝ้าติดตามผลการดำเนินการโภชนาการเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา.

กรุงเทพฯ : ฝ่ายนิเทศ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2525.

คณะอนุกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาสาธารณสุขตาม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2525-2529. กรุงเทพฯ :

สำนักข่าวพาณิชย์ กรมพาณิชย์สัมพันธ์, 2524.

จำรัส นองมาก และคณะ. "โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน," ประชาศึกษา. 33

(10) : 28-29 ; กรกฎาคม 2526.

ฉวีวรรณ กิรติกร และคนอื่น ๆ. การศึกษาภาวะโภชนาการ ความรู้ และค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับ
โครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ, 2527.

เฉลิมศักดิ์ สุภานล. การศึกษาการจัดอาหารกลางวันในวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. อัดสำเนา.

ชวลิต พุทธวงศ์. "โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเพื่อพัฒนาสุขภาพและสุขนิสัยของเด็ก,"
สุขศึกษา - พลศึกษา - สันทนาการ. 10 (1) : 51 ; มกราคม 2527.

มาร์ติน เอทเอล ออสติน. ตำราโภชนาการเบื้องต้น. แปลและเรียบเรียงโดย ชวลิต รัตนกุล.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

ชวลิต รัตนกุล. การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย
วิชาการศึกษา, ม.ป.ป. อัดสำเนา.

ทวีรัสมิ ธนาคม. "โครงการอาหารกลางวันปี 2520," คหเศรษฐศาสตร์. 21 (5) : 176 ;
ธันวาคม 2520.

ทวีสิทธิ์ สิทธิกร. หลักและการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,
2531.

ทิพา จันทระคามิน. โครงการสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

ทองหล่อ วิภาวัน. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. สำนักทดสอบทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

ธวัชชัย มุ่งการดี. สถานการณ์โภชนาการของประเทศไทย. ม.ป.ท., ม.ป.ป. อัดสำเนา.

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. หลักการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์,
2523.

ประภาศรี ศิริจรรยา. อาหารและพัฒนาการของเด็กแรกเริ่ม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. อัดสำเนา.

✓ ประยงค์ จินดาวงศ์. คู่มือการนิเทศและติดตามผลการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.

พจนีย์ กลิ่นเกษม. โครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พิสิษฐ์การพิมพ์, 2525.

พัทตรา วัฒนาเกียรติ. "การจัดอาหารเลี้ยงนักเรียน," โภชนาการสาร. 3 (4) : 21 ; ตุลาคม-ธันวาคม 2512.

✓ เพ็ญศรี ลักษณะงาม. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนในเขตการศึกษา 9. ปรียานุพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

รังสี เพ็ญใหญ่. สภาพโรงอาหารและปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรียานุพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

✓ วิจารณ์ วราอศวบดี. การติดตามผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2520-2524. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. 2526.

วลัยทิพย์ สาขลวิจารณ์. "บริโภคนิสัยของเด็ก," สุขศึกษา. 4 (15) : 7 ; กรกฎาคม - กันยายน 2524.

วิภาวี เกตุศิริ. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่ชนบทยากจน จังหวัดอุทัยธานี. ปรียานุพันธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

✓ สุกจินดา ขจรรุ่งศิลป์. การสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียนที่มีอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

✓ สุกใจ จรุงจิตต์. การศึกษาและอุปสรรคที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายในเขตบางเขน กรุงเทพมหานครไม่สามารถจัดบริการอาหารสมบูรณ์แบบ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519. อัดสำเนา.

สุพัตรา โดวัน. พฤติกรรมการเล่นดูทารกของมารดาที่นำบุตรอายุต่ำกว่า 1 ปี ไปรับบริการสุขภาพในศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 5 จังหวัดเชียงใหม่. ปรียานุพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

สายใจ เจียมสุวรรณ. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

○ สายหยุด ชมานนท์. พยอม ตันเมธี และอรรณพ ชมชัยยา. โครงการสุขภาพในโรงเรียน. ม.ป.ท., 2521.

สายหยุด ชมานนท์ และคนอื่นๆ. โครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2521.

สวานิต อ่องรุ่งเรือง และ สุภา จันทรพิทักษ์. "ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติทางด้านโภชนาการของครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียนชนบท จังหวัดสงขลา," โภชนาการสาร. 19 (4) : 200 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2528.

อนามัย, กรม. ภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนปีการศึกษา 2530. กรุงเทพฯ : กองโภชนาการ กรมอนามัย, 2531.

_____. ภาวะการขาดสารไอโอดีนและโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กของเด็กนักเรียนปีการศึกษา 2531. กรุงเทพฯ : กองโภชนาการ กรมอนามัย, 2531.

อัญชลี เมธีสภาพร. การรับรู้พฤติกรรมทารกแรกเกิดของมารดา และประสิทธิผลของการสอบมารดาครั้งแรกหลังคลอด ณ ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 5 จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526. อัดสำเนา.

○ อุดมศิลป์ ศรีสมบูรณ์. ปัญหาการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

○ อภัย พิศยุบุตร. "เคล็ดลับในการเจริญเติบโตของคนญี่ปุ่น," โภชนาการสาร. 4 (3) : 23 - 24 ; กรกฎาคม - กันยายน 2518.

อารี วัลยะเสวี. "ปัญหาโภชนาการในประเทศไทย," ใน การประชุมอภิปรายเรื่องโภชนาการเพื่อสุขภาพ. หน้า 93. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2525.

○ อดิทัต เจนตะเสน. "อาหารเพื่อโภชนาการและพัฒนาเด็ก," สุขภาพ. 8 : 21 - 27 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2522.

Best, John W. Research in Education. 2nd ed. New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice Hall, Inc., 1963.

✓ Borgman, N and Diance Gunter. "Administration of School Lunch Programs for Small, Medium and Large and Large School," Dissertation Abstracts International. 44 : 1982 - A; January, 1984.

Edwards, Aller L. Statistical Analysis. New York : Rinechart and Company, 1958.

Ferguson, George A. Statistical in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : McGraw - Hill International Book, 1981.

✓ Kale, Karen Elizabeth, "The Relationship of Local School Fond Policies and Nutritional Indices of Students in Two Florida School District," Dissertation Abstracts International. 41 : 3808-A; March, 1981.

✓ Lattuca, Frank Patrick. "The Effects of Life Styles on nonparticipation in School Lunch, Dissertation Abstacts International. 42 : 1025 - A; September, 1981.

Winer, B. J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1971.

Yamane, Taro. Statistic An Introductory Analysis. 2nd ed. New York : Harper, 1976.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก จดหมายจากบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

สิงหาคม 2533

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการประถมศึกษาอำเภอ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายวิชณุ อุบลแก้ว เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
 สุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
 เรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ. ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร ประธาน

ผศ. เฉลิมศักดิ์ สุภาพล กรรมการ

..... กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอความร่วมมือจากครูที่ควบคุมโครงการอาหารกลางวันใน
 โรงเรียน เพื่อแจ้งให้ตอบแบบสอบถามในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณใน
 ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพร บำทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข จดหมายจากผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

10 กันยายน 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำปริญญานิพนธ์

เรียน ครู - อาจารย์ที่นับถือ

ด้วยข้าพเจ้า นายวิชฌ อุบลแก้ว นิสิตสาขาวิชาสุศึกษา ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาค้นคว้าเพื่อประกอบการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ได้ช่วยกรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ในการทำปริญญานิพนธ์ดังกล่าว ข้อมูลอันมีค่าจากท่านนี้ ไม่มีผลกระทบกระเทือนหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ท่านหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องแต่ประการใดทั้งสิ้น

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูงในการได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชฌ อุบลแก้ว)

ภาคผนวก ค แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่าน การตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีผลเสีย
ต่อผู้ตอบแต่ประการใด คำตอบทั้งหมดในแบบสอบถามจะใช้เฉพาะในการศึกษาเท่านั้น
แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนตัว
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน
ในโรงเรียนประถมศึกษา
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน
โรงเรียน
2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพื่อผลทางด้านวิจัยจะได้สมบูรณ์ที่สุด
3. แบบสอบถามทั้งหมดมี 90 ข้อ กรุณาตรวจดูว่าท่านตอบครบทุกข้อและทุกหน้าก่อนส่ง
แบบสอบถามคืน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านในปัจจุบัน

1. วุฒิทางการศึกษา
 - [] ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - [] ปริญญาตรี
 - [] สูงกว่าปริญญาตรี
2. ภูมิลำเนา
 - [] ในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล
 - [] นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

[] 1 - 5 ปี

[] 6 - 10 ปี

[] 11 ปีขึ้นไป

4. ขนาดของโรงเรียน

[] โรงเรียนขนาดเล็กมาก (1 - 120)

[] โรงเรียนขนาดเล็ก (121 - 359)

[] โรงเรียนขนาดกลาง (360 - 719)

[] โรงเรียนขนาดใหญ่ (720 - 1,079)

5. การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน

[] เคยเข้ารับการอบรม

[] ไม่เคยเข้ารับการอบรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ท่านเห็นว่า
ตรงหรือใกล้เคียงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงช่องละช่องเดียวเท่านั้น

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1,	การ จัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้รับประทาน อาหารกลางวัน ที่มีปริมาณ และคุณค่าเพียงพอต่อความต้องการของร่างกายทุกคน				
2,	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จะดำเนินไปได้ดีมีประสิทธิภาพ ควรมี คณะกรรมการอาหารกลางวันรับผิดชอบ				

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน				
4.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ขึ้นอยู่กับความพร้อมในโรงเรียนด้วย				
5.	ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ทุกคน เป็นบุคคลที่จะทำให้โครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนดำเนินไปด้วยดี				
6.	การจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนจะมีผลดี ต้องได้รับการ สนับสนุนจากชุมชนด้วย				
7.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนจะ ดำเนินไปได้ด้วยดีและต่อเนื่อง ควรได้รับ การสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียน				
8.	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนมี ส่วนสำคัญที่จะทำให้โครงการอาหารกลางวัน ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง				
9.	การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน ซึ่งทาง โรงเรียนจัดบริการเองทั้งหมดเป็นวิธีที่ดีที่สุด				
10.	การให้บุคคลภายนอกมาจำหน่ายอาหาร กลางวันในโรงเรียน โดยโรงเรียนเก็บ ค่าเช่าและควบคุมมาตรฐาน				
11.	การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นการช่วยลดปัญหาการขาดสารอาหาร ของเด็กนักเรียนได้				

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วม โดยตั้งเวรลงไป ปฏิบัติหน้าที่				
13.	เวลานักเรียนรับประทานอาหารครูควรปล่อย ให้นักเรียนได้รับประทานอย่างอิสระ ไม่ต้อง ควบคุมดูแล.....				
	<u>ด้านบุคลากร</u>				
14.	จำนวนครูในโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนบรรลุ ตามเป้าหมายที่วางไว้				
15.	ความร่วมมือของครูและบุคลากรทุกคนใน โรงเรียนทำให้การจัดโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนดำเนินไปได้ดี				
16.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย				
17.	ครูที่มีวุฒิทางคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียน				
18.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นความรับผิดชอบเฉพาะครูโภชนาการ เท่านั้น				
19.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ควรเป็นหน้าที่ของครูสตรีมีหน้าที่ในการจัด				

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
20.	ถ้าหากโรงเรียนใดมีจำนวนนักเรียนไม่ถึง 100 คน โรงเรียนไม่จำเป็นต้องจัด โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนก็ได้				
21.	ผู้ปรุงอาหารหรือแม่ครัวหรือผู้จำหน่ายอาหาร เป็นบุคลากร ที่จะทำให้โครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนล้มเหลวได้				
	<u>ด้านงบประมาณ</u>				
22.	การจัดเงินกองทุนหมุนเวียน สบช. ควรให้ เพิ่มตามภาวะ เศรษฐกิจ				
23.	ถ้าหากความช่วยเหลือด้านงบประมาณจาก ชุมชนมีจำกัด ทำให้โครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนชะงักได้				
24.	ถ้าโรงเรียนให้นักเรียนที่ยากจนรับประทาน อาหารโดยไม่ต้องจ่ายเงินมีจำนวนมาก จะ ทำให้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ดำเนินต่อไปไม่ได้				
25.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ควรคำนึงถึงผลกำไรด้วย				
26.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จะช่วยทำให้เศรษฐกิจของโรงเรียนดีขึ้น เนื่อง จากมีกำไรจากการจำหน่ายอาหาร				
27.	การทำบัญชีรับ-จ่ายเกี่ยวกับการจัดโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียนทำให้เกิดความ ยุ่งยากและ เสียเวลามาก				

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก</u>				
28.	สถานที่ปรุงอาหารควรแยกเป็นสัดส่วน				
29.	ความสะอาดของสถานที่ปรุงอาหารเป็นสิ่ง สำคัญยิ่งในการประกอบอาหาร				
30.	สถานที่รับประทานอาหารควรจัดให้เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน				
31.	สถานที่รับประทานอาหารควรใช้ห้องเรียน เพราะครูประจำชั้นจะได้ดูแลนักเรียนได้ ใกล้ชิด				
32.	อุปกรณ์เครื่องครัวต้องมีจำนวนเพียงพอกับ การใช้งาน				
33.	อุปกรณ์เครื่องครัวอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งาน				
34.	การขาดแคลนน้ำสะอาดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ โครงการอาหารกลางวันหยุดชะงัก				
35.	โครงการเกษตรกรรมในโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อ สนับสนุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน <u>ผลของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน</u>				
36.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนช่วย ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนทุกคน				
37.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนจัดเป็น โครงการโภชนาศึกษาไปด้วย				

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
38.	การเข้าร่วมกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน ทำให้นักเรียนเสียผลการเรียน ในวิชาอื่น				
39.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนช่วย ส่งเสริมนิสัยในการบริโภคของนักเรียน				
40.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นวิธี การหนึ่งที่จะสร้างความสามัคคีให้กับนักเรียน				
41.	การที่โรงเรียนอนุญาตให้นักเรียนขาดแคลน ได้รับประทานอาหารโดยไม่ต้องจ่ายเงินเป็น ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนเลิกล้ม				
42.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนช่วย ให้ครูได้รับประทานอาหารกลางวันอย่าง ประหยัดด้วย				
43.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำให้ ครูขาดความสามัคคี				
44.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็น การกำจัดสถิติเสรีภาพในการบริโภคของ นักเรียน				
45.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำให้ ครูเสียเวลา				
46.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนช่วยให้ ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียนดีขึ้น				

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
47.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนช่วย สร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ครู และ ผู้ปกครอง				
48.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำให้ นักเรียนที่ยากจนเกิดบมด้อย				
49.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำให้ เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย				
50.	โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนช่วย ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกรับประทานอาหาร ที่ถูกหลักโภชนาการ				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม โปรดอ่านรายการปัญหาต่าง ๆ ต่อไปนี้โดยละเอียดและพิจารณาว่า ปัญหาแต่ละข้ออยู่ในระดับใด แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องน้ำหนักของปัญหาเพียงช่องเดียว

ลำดับ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น			
		มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
	<u>ด้านดำเนินงาน</u>				
1.	โรงเรียนขาดการวางแผนงานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
2.	โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์งานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน				
3.	การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				
4.	ชุมชนให้ความช่วยเหลือไม่สม่ำเสมอทำให้การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำไม่ต่อเนื่อง				
5.	โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อำเภอ จังหวัด				
6.	โรงเรียนขาดความร่วมมือจากคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
7.	ผู้บริหารโรงเรียนขาดการมอบหมายงาน				
8.	ครูที่ปฏิบัติงานด้านโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร				

ลำดับ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น			
		มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
9.	โรงเรียนอนุญาตให้แม่ค้าขายแข่งกับโรงเรียน โดยขาดการควบคุม				
10.	ขาดสถานที่สำหรับทำการเกษตร สวนครัว เพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียน				
11.	โรงเรียนไม่จัดกิจกรรมการเกษตรเพื่อ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
12.	โรงเรียนขาดการประเมินผลโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียน				
	<u>ด้านบุคลากร</u>				
13.	ไม่มีคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบการจัด โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
14.	คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียน ไม่ทราบวิธีจัดโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียน				
15.	คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียน หวังผลกำไรจากการ บริการมากเกินไป				
16.	โรงเรียนขาดความร่วมมือจากชุมชน				
17.	จำนวนครูในโรงเรียนไม่เพียงพอ				
18.	โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้ทางอาหารและ โภชนาการ				
19.	โรงเรียนขาดความร่วมมือจากนักเรียน				

ลำดับ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น			
		มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
20.	โรงเรียนขาดบุคลากรที่จะรับผิดชอบในเรื่องการจัดซื้ออาหารดิบ				
21.	โรงเรียนขาดผู้ปรุงและผู้จำหน่าย				
22.	โรงเรียนขาดบุคลากรที่จะเป็นแรงงานในการเก็บล้างและทำความสะอาด				
	<u>ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก</u>				
	<u>สะดวก</u>				
23.	สถานที่ในการประกอบอาหารไม่เพียงพอ				
24.	สถานที่ในการรับประทานอาหาร เช่น โต๊ะเก้าอี้ ไม่เพียงพอ				
25.	อุปกรณ์เครื่องครัวไม่เพียงพอ				
26.	ภาชนะที่ใช้บริการอาหารไม่เพียงพอ				
27.	โรงเรียนขาดสถานที่สำหรับเก็บอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำอาหาร				
28.	โรงเรียนขาดสถานที่เก็บล้างทำความสะอาดภาชนะ				
29.	โรงเรียนขาดแคลนน้ำที่จะใช้ประกอบอาหารและทำความสะอาด				
30.	โรงเรียนอยู่ไกลตลาดหรือแหล่งที่จะซื้ออาหารสดหรืออาหารแห้ง				
31.	โรงเรียนต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางซื้ออาหารดิบ				
32.	โรงเรียนขาดอุปกรณ์ในการกำจัดขยะหรือสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ				

ลำดับ ที่	ปัญหา	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น			
		มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
	<u>ด้านงบประมาณ</u>				
33.	การใช้เงินงบประมาณยุ่งยากไม่คล่องตัว				
34.	เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจเรื่องการเก็บรักษา และ จ่ายเงิน				
35.	การทำบัญชีรับ-จ่าย ยุ่งยากสับสนเกินไป ...				
36.	โรงเรียนขาดเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้ขึ้น การทำอาหาร				
37.	นักเรียนยากจนไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน เป็นบางวัน				
38.	ราคาของอาหารดิบแพงมากจนไม่สามารถ จัดซื้อเพื่อประกอบอาหารให้กับนักเรียน ราคาถูกลงได้				
39.	เงินโครงการอาหารกลางวันมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถใช้ได้ตลอดปี				
40.	การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน ประสบปัญหาขาดทุนตลอดมา				

จบบทสอบถามเพียงแค่นี้ โปรดทบทวนดูว่าท่านตอบครบทุกข้อและทุกหน้าก่อนส่งแบบ
 สอบถามคืน ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ง ข้อมูลสถิติ

ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	2.60	2.44	1.20	.00	3.70
2	2.73	2.48	1.33	.00	4.12
3	2.87	2.76	.93	.00	6.86
4	2.60	2.44	1.20	.00	3.70
5	2.33	2.21	1.20	.00	3.12
6	2.47	2.29	1.27	.00	2.57
7	2.20	2.12	1.13	.00	2.57
8	2.47	2.33	1.20	.00	3.24
9	1.80	2.09	.47	.00	3.52
10	2.20	2.46	.40	.00	4.76
11	2.47	2.33	1.20	.00	3.59
12	2.33	2.34	.93	.00	3.57
13	2.13	2.28	.73	.00	4.46
14	2.73	2.63	1.00	.00	5.03
15	2.73	2.63	1.00	.00	5.03
16	2.60	2.58	.87	.00	5.20
17	2.20	2.36	.80	.00	3.78
18	2.60	2.60	.80	.00	6.15
19	2.40	2.52	.67	.00	5.03
20	2.33	2.39	.80	.00	4.77

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
21	2.33	2.42	.93	.00	3.57
22	2.07	2.07	1.00	.00	2.69
23	1.93	2.03	1.00	.00	2.36
24	1.93	2.18	.60	.00	3.50
25	2.33	2.33	1.13	.00	2.94
26	1.93	2.07	.67	.00	3.73
27	2.40	2.48	.80	.00	4.73
28	2.60	2.65	.60	.00	6.61
29	2.53	2.25	1.27	.00	5.16
30	2.40	2.40	.87	.00	3.97
31	2.40	2.20	1.13	.00	4.69
32	2.73	2.68	.87	.00	5.68
33	2.60	2.50	1.07	.00	4.90
34	1.87	2.05	.67	.00	3.34
35	2.20	2.16	1.07	.00	2.93
36	1.93	1.97	.93	.00	2.75
37	2.33	2.28	1.07	.00	3.73
38	1.87	2.09	.53	.00	4.17
39	1.93	1.90	1.07	.00	2.47
40	2.20	2.29	.73	.00	4.40
41	2.33	2.44	.60	.00	6.10
42	1.87	2.22	.40	.00	4.07
43	2.20	2.22	.93	.00	3.51

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
44	2.60	2.62	.73	.00	6.28
45	2.47	2.57	.67	.00	6.72
46	2.47	2.52	.73	.00	5.53
47	2.07	2.12	.87	.00	3.65
48	2.20	2.31	.67	.00	5.28
49	2.60	2.60	.80	.00	6.15
50	2.20	2.22	.93	.00	3.51

ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามปัญหา
การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	1.93	2.24	.33	.00	4.71
2	2.27	2.48	.33	.00	6.22
3	1.93	2.22	.47	.00	3.84
4	2.13	2.32	.60	.00	4.25
5	2.20	2.38	.73	.00	3.58
6	2.13	2.40	.20	.00	5.48
7	2.40	2.59	.27	.00	7.18
8	2.33	2.58	.27	.00	5.63
9	2.13	2.45	.33	.00	5.01
10	2.00	2.16	.73	.00	3.20
11	2.00	2.29	.60	.00	3.50
12	2.07	2.37	.27	.00	5.34
13	2.33	2.01	1.33	.00	3.19
14	2.13	1.63	1.47	.00	3.14
15	2.53	1.85	1.80	.00	2.00
16	2.07	1.56	1.47	.00	2.66
17	2.33	2.13	1.07	.00	4.86
18	2.20	2.13	.93	.00	4.17
19	2.13	1.83	1.20	.00	3.18
20	2.33	1.93	1.40	.00	5.14

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
21	2.40	1.93	1.40	.00	2.32
22	2.20	1.67	1.53	.00	3.03
23	2.53	1.82	1.87	.00	2.31
24	2.20	1.88	1.27	.00	3.25
25	2.60	2.03	1.73	.00	2.65
26	2.47	2.25	1.13	.00	5.27
27	2.47	1.83	1.80	.00	1.89
28	2.47	2.21	1.20	.00	5.77
29	2.53	2.41	.93	.00	5.68
30	2.60	2.39	1.13	.00	7.85
31	2.33	1.70	1.67	.00	3.28
32	2.47	1.92	1.67	.00	2.65
33	2.13	1.87	1.13	.00	3.47
34	2.73	2.26	1.60	.00	3.81
35	2.13	1.87	1.13	.00	3.68
36	2.60	1.91	1.87	.00	2.42
37	2.47	2.00	1.53	.00	2.58
38	2.13	1.72	1.40	.00	2.91
39	2.40	2.09	1.33	.00	2.78
40	2.33	1.96	1.40	.00	4.53

ประวัติย่อของผู้นาย

ชื่อ นายวิชญ์	ชื่อสกุล อุบลแก้ว
เกิดวันที่ 15 เดือน กุมภาพันธ์	พุทธศักราช 2499
สถานที่เกิด	อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	247 ตลาดทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ป.กศ. วิทยาลัยนครปฐม ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) กศ.บ. (สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา กศ.ม. (สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2521-2528	ครู 1 โรงเรียนบ้านดอนคำสิง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2529-ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านบัวขาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ
ของ
วิชญ์ อุบลแก้ว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา
กุมภาพันธ์ 2534

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ตามตัวแปร วัตถุประสงค์ การศึกษา ภูมิสำเนา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 405 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบสอบถามได้ส่งให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 ชุด และได้รับกลับคืนมาจำนวน 366 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าเอฟ และค่าความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีของ นิวแมนคูลส์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วย
2. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีภูมิสำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน ไม่แตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันไม่แตกต่างกัน
5. ครูที่ทำงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ครูที่เคยและไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. ครูพบปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ค่อนข้างน้อย

OPINIONS OF TEACHERS TOWARD SCHOOL LUNCH PROGRAM
PROVISION IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
CHANGWAT SUPHANBURI PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT
BY
VISANU UBOLKEAW

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree Major Health Education
at Srinakharinwirot University

February 1991

The objectives of this study were to determine the opinions of teachers toward school lunch Program Provision elementary schools under the office of Chagwat SuphanBuri Primary Education. This study were also compare opinions of teachers toward school lunch program according to education attainment, residential area, experience, size of schools, and school lunch Program training.

The samples in this study were 405 teachers which using the Startified random sampling technique to determine the samples. The questionnaires about the opinions of teachers concerning School lunch Program in elementary schools used as the instrument for collecting datas. Of the 405 questionnaires, 366 or 90.37 percent were returned. The statistical treatment techniques used were, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, F-test, and Multiple Comparison test by Newman-Keules Method.

The followings were the finding of this study

1. The opinions of teachers toward School lunch Program in elementary schools were at Agree level.
2. There were no significant difference in opinions of teachers toward school lunch Programs between the difference of education attainment of the teachers.
3. There were no significant difference in opinions of teachers toward school lunch Program between the difference of residential area of the teachers.
4. There were no significant difference in opinions of teachers toward school lunch Program between the difference of experiences of the teachers.

5. There were significant difference in opinions of teachers toward school lunch Program between the difference of size of schools at .05 level of significant.

6. There were significant difference in opinions of teachers toward school lunch Program between the difference school lunch Program training of the teachers at .05 level of significant.

7. The opinions of the teachers toward the problems on school lunch program in elementary schools were at low level.